

Postbus 51316
1007 EH Amsterdam

INFO

Telefoon
020 - 673 32 33

nummer 48

december 1999

Voorzitters memo	3
Bob Steinmetz: Het VBV kan nog lachen	6
De gevolgen van een erfenis	7
Minister Borst goochelt met dubbele AOW-korting	8
Openbare bijeenkomst VBV over joodse tegoeden	11
Dr. Gerard Aalders: De joodse tegoeden in perspectief	12
Mr. Arthur Israëls: Verdeling in juridisch perspectief	15
Publieke discussie onder leiding van professor dr. Louis Oppenheimer	19
Voorlichtingsbijeenkomst Israël	24

Volgende Algemene Ledenvergadering VBV vindt plaats op
zondag 26 maart 2000, in hotel Casa 400 te Amsterdam

F. Neter voorzitter
 B.J.F. Steinmetz secretaris
 H.M. Vos penningmeester
 G. Goudeketting administrateur
 Mr. H. Behrendt.....juridische zaken
 G. Philip Mok..... publiciteit
 J.S. Koekoek.....P.R.

Redactie:

Bob Steinmetz
 G. Philip Mok

Vormgeving:

Mediamedia vormgevers/Amsterdam
 • Robert Vermolen [www.mediamedia.nl]

Opgave lidmaatschap
 en betalingen richten aan:
 Penningmeester VBV
 Postbus 51316
 1007 EH Amsterdam

Alle correspondentie
 richten aan:
 Secretariaat VBV
 Postbus 87594
 1080 JN Amsterdam

Telefoon: 020-673 32 33

Fax: 020-673 32 33

Copyright © 1999 Verbond Belangenbehartiging Vervolgingslachtoffers

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder vooraf schriftelijke toestemming van het VBV

Bank ABN-AMRO nr. 54.80.17.867

Postbank nr. 5063 253

Het Sinai-Centrum (Europees Centrum voor
 Joodse Geestelijke Gezondheidszorg en
 Psychotraumabehandeling) bestaat uit:

bezoekadres:

Sinai-Ambulant
Assumburg 2
Van Nijenrodeweg
1081 GC Amsterdam

postadres:

Sinai-Ambulant
Postbus 75641
1070 AP Amsterdam

Telefoon: 020 - 30 13 730

Fax: 020 - 30 13 731

Het Sinai-Centrum heeft als doelstelling te voorzien in
 een systeem van geïnteresseerde dienstverlening voor
 met name de joodse bevolkingsgroep.

Sinai Centrum

Voorzitters memo

De 'dubbele' Aow-kwestie

In het vorige nummer van VBV-Info, zijn wij uitvoerig ingegaan op de reeds jaren slepende kwestie van de 'dubbele korting' Aow-pensioen op de periodieke Wuv-uitkering. In een commentaar heeft de secretaris de verbijstering van het VBV-bestuur verwoord over het verwerpen door de regering van dit door het college met klem genoemde belangrijkste punt ter verbetering uit het rapport van het door minister Borst zelf ingestelde 'Adviescollege uitvoering wetten voor oorlogsgetroffenen'.

Elders in dit nummer zet secretaris Steinmetz - die zich intens met deze zaak heeft beziggehouden - uiteen wat het VBV in samenwerking met onze advocaat Mr. A. Israëls allemaal heeft ondernomen om minister Borst c.q de regering te bewegen deze abrupte afwijzing van een zo deskundig en eerbiedwaardig college te heroverwegen. Wij hebben de voorzitter en een lid van de vaste commissie VWS van de Tweede Kamer persoonlijk benaderd en hen voorzien van uitvoerige documentatie waarin onze juristen hebben uiteengezet, hoe in de loop der jaren met telkens weer wetswijzigingen steeds weer een fout werd herhaald waardoor de dubbele korting ten onrechte werd gehandhaafd. Tijdens de bespreking van het rapport van de commissie van Galen in de vergadering van de Vaste Commissie VWS met minister Borst op 6 oktober 1999 hebben de leden er bij de minister erop aangedrongen deze kwestie nader te bezien.

Dat heeft de minister gedaan en heeft op 19 december l.l. aan de voorzitter van de Tweede Kamer in een brief uiteengezet dat de regering inderdaad deze kwestie nader heeft bestudeerd en komt met een voorstel dat de schijn heeft van een belangrijke tegemoetkoming aan de wensen van de Vaste Commissie (en de onze) maar dat bij nadere bestudering in werkelijk-

heid resulteert in een geringe financiële verbetering, die gerechtvaardigd wordt door een volgens een groot aantal juristen en deskundigen op dit gebied volstrekt onbegrijpelijke redenering resulterend in een raadselachtige berekening waarin gegoocheld wordt met getallen. Zeker is dat nog steeds sprake is van meer korting op de periodieke uitkering van de Wuv-gerechtigde dan door hem of haar aan Aow-pensioen wordt ontvangen.

Forumdiscussie joodse tegoeden

Het VBV organiseerde op 10 oktober j.l. een Forumdiscussie over de besteding van de joodse tegoeden. Als gevolg van advertenties in Het Parool en het NIW was de zaal van hotel Casa 400 vrijwel tot de laatste plaats bezet. Een groot aantal mensen die de bijeenkomst niet konden bijwonen stuurden de bon die onder de advertenties was geplaatst in om hun adhesie te betuigen. Van de 120 aanwezigen hebben 74 personen het door ons samengestelde enquêteformulier na afloop ingeleverd. Anderen hebben het formulier later per post gestuurd, maar van een aantal van deze formulieren was er slechts de helft ingevuld zodat wij deze niet konden betrekken bij de enquête.

De resultaten hadden betrekking op de presentaties. De overgrote meerderheid beoordeelde de presentatie als zeer goed met een uitkomst van 53% voor 'uitstekend' en 44% voor 'goed'. Ook over de lengte van de presentatie was een overweldigende meerderheid van 90% zeer tevreden. Wij zijn natuurlijk zeer gelukkig en beschouwen dat als een groot compliment voor de sprekers Gerard Aalders en Arthur Israëls.

De discussie onder leiding van Louis Oppenheimer scoorde zeer hoog. 91% vond de discussie goed. 96% Vond de antwoorden goed en

Flory Neter

96% vond de antwoorden zeer duidelijk. Dit onderdeel van de middag was van cruciaal belang omdat nu eindelijk de slachtoffers zelf aan het woord konden komen. Ofschoon het een zeer beladen onderwerp is, werd de discussie vakkundig en bovenal menselijk geleid door Louis Oppenheimer waardoor zelfs de humor niet ontbrak. Tijdens de discussie was het leidend motief: spoed en individuele reparatie.

Wat verwachten de leden van het bestuur?

Wat onze leden van het VBV-bestuur verwachten is uiteraard van groot belang. Daarom verantwoordden wij de uitkomsten zo nauwgezet mogelijk door de vragen te herhalen met vermelding van de behaalde percentages.

De resultaten op de vier vragen waren:

- 77% vindt dat het VBV als volwaardig lid en dus deelnemer dient te zijn in de besluitvorming van het CJO,
- 3% vindt dat het VBV als waarnemer de beslissingen van het CJO moet volgen door het bijwonen van hun overlegbijeenkomsten met andere groeperingen,
- 5% vindt dat het VBV zelfstandig het CJO kritisch moet volgen en hun beslissingen moet beïnvloeden,
- 15% vindt dat het VBV moet bestrijden dat het CJO representatief zou zijn voor de Joodse Gemeenschap. Zij vinden dus dat het VBV zelfstandig de restitutieonderhandelingen zou moeten voeren.

Voorzitters memo

Dit overduidelijke mandaat heeft natuurlijk gevolgen, zowel voor ons beleid als onze houding inzake onze eisen tot medezeggenschap bij de besluitvorming van het CJO.

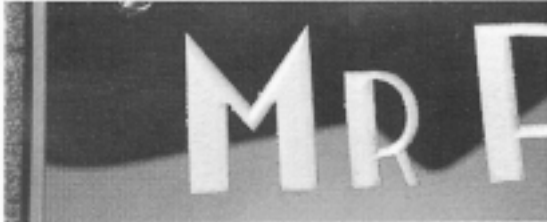
Liquidatie JOKOS/CADSU

Tijdens de bijeenkomst was ook de heer Sanders, secretaris van het CJO, aanwezig. Deze heeft dus duidelijk kennis kunnen nemen van de mening die er heerst onder de betrokkenen. Moedig heeft hij het standpunt van het CJO getracht uiteen te zetten en te verdedigen. Vooral zijn voorstel tot het houden van een referendum werd door de voltallige vergadering van tafel geveegd. De kern van de afwijzing door de vergadering voor dit plan, ligt gelegen in het feit dat het eigenlijk een onzinnige, tijdrovende, geldverslindende manier is om de mensen te manipuleren in een richting die niet welgevallig is. Bij de affaires JOKOS en CADSU waren de procedures zo gecompliceerd dat een groot gedeelte van de slachtoffers nooit of nauwelijks aan bod is gekomen.

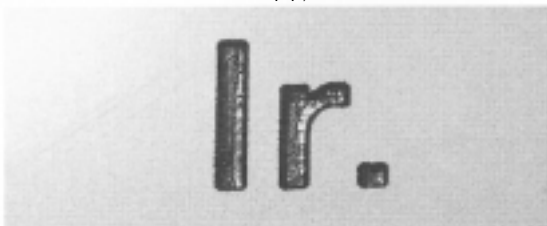
Uiteindelijk was dat voor de joodse instellingen nog zo'n slechte zaak niet, want bij de liquidatie van voornoemde instanties in 1972 was er f 9.600.000 over die toen verdeeld is onder de instellingen.

In verband met de opvatting van de aanwezigen op de bijeenkomst van de 10de oktober was op dat moment het VBV-bestuur samen met het bestuur Comité Ex Nederlandse vervolgden uit de Bezettingstijd (USA) van mening dat wij namens de vergadering moesten trachten de ondertekening van het contract op 9 november 1999 tussen het CJO en verzekeraars, door middel van een kort geding te doen opschorten, totdat er duidelijkheid zou zijn over de werkelijke betekenis van het contract.

Wat kost een titel?

Gem. 4,4 jaar

Gem. 4,8 jaar

Gem. 8,7 jaar

Gem. 32,7 jaar

Een NVM-makelaar blijft tot aan zijn pensioen bezig met het volgen van cursussen en seminars.

Michaël Pappie
MAKELAARS O/G

TELEFOON (020) 6655606

Alleen achter een goede naam staat NVM.

Nu ook op Internet: <http://www.nvm.nl>

Voorzitters memo

De achtergrond

Toen wij kennis namen van het feit dat het contract zou worden getekend hebben wij het CJO verzocht om ons het contract ter inzage te overhandigen.

Daartoe was het CJO niet bereid. Wel mochten wij het contract komen inzien, maar wij achtten onszelf niet in staat om in zo'n korte tijd de strekking van het contract volledig te doorzien. Dinsdag 9 november 1999 zou het contract worden ondertekend. En op zondag 7 november kregen wij (let wel) bij toeval het contract toch nog onder ogen.

In het hele contract worden de slachtoffers niet genoemd. Er wordt gerept over de 'Joodse Gemeenschap en Joodse doelen'. Wel werden wij uitgenodigd tot het bijwonen van een persconferentie die het Verbond van verzekeraars en het CJO in Den Haag zouden houden, om de overeenkomst openbaar te maken.

Stichtingen om de gelden te gaan beheren

Er bestaat sedert enige maanden een adviescollege van z.g. belangenbehartigers dat over joodse tegoeden van gedachten wisselt met het CJO. Ook het VBV heeft daarin een plaats. Dit adviescollege heeft echter geen enkele officiële status.

Daarom heeft het CJO geen verplichting om ons de juiste en relevante voorlichting te geven. Zo werd ons wel medegedeeld dat er onderhandelingen gaande waren met de verzekeraars, ook werden er wat voorzichtige getallen genoemd, maar van de grote adders onder het gras met betrekking tot het contract met de verzekeraars werd in alle talen gezwegen.

Het CJO en het VBV verschillen met betrekking tot het contract fundamenteel van mening.

Let wel, het gaat om een bedrag van 45 miljoen.

Vijfentwintig miljoen zal volgens het contract worden uitgekeerd aan een stichting op te richten door het CJO.

Deze stichting heeft tot doel de gelden ter beschikking te stellen aan de door de joodse gemeenschap te bepalen doelen.

Twintig miljoen wordt gereserveerd voor het geval er nog legitieme individuele claims komen. Voor dit bedrag zal er ook een stichting worden opgericht. Hierin zitten volgens het contract het CJO en de Verzekeraars.

De huidige voorzitter van het CJO zal tevens de voorzitter zijn van deze nieuwe stichting. Van deze 20 miljoen vloeit na 10 jaar 2/3 deel in de kas van het CJO ter besteding aan joodse doelen. 1/3 zal terug vloeien in de kas van de verzekeraars.

Sceptis is gerechtvaardigd, want deze stichting die zal beoordelen of de claims al dan niet gerechtvaardigd zijn, wordt in principe beter van iedere afgewezen claim.

Voorafgaande aan het kort geding is er intensief contact geweest met het CJO om te trachten de belangen van ons allen te formaliseren en aldus de openlijke confrontatie te voorkomen. Ten overvloede: in het contract wordt met geen woord gerept over slachtoffers. Wel van de joodse gemeenschap en joodse doelen.

Persbericht

Wij hebben oprecht geprobeerd om tot een wederzijds aanvaardbare overeenstemming te komen. Officieel wilde men niets vastleggen. Wel werd het persbericht aangepast en werd er op de valreep melding gemaakt van een referendum te houden onder de oorlogsslachtoffers. Wij vonden een persbericht niet bindend genoeg.

In het vonnis van het kort geding zegt de rechter dat de nog in leven zijnde overlevenden zeggenschap dienen te hebben in de bestemming van de fondsen. Volgens hem wordt die mening gerespecteerd door het CJO, die in een persbericht laat weten dat er een referendum gehouden zal worden onder oorlogsslachtoffers.

Een referendum of een enquête wijzen wij echter van de hand.

Advertentie

"Oorlogsslachtoffers beslissen zelf over joodse tegoeden" meldt het CJO in haar paginagrote advertentie in het NIW.

Als de advertentie goed wordt gelezen merkt men op dat men niet zelf maar collectief mag beslissen. Echt zelf beslissen houdt in dat 100% dient te worden uitgekeerd aan de overlevenden. Individueel en op volstrekt vrijwillige basis kan men dan zelf beslissen om het deel dat hun toekomst geheel of gedeeltelijk te schenken aan een doel of instelling naar keuze.

Wij houden u op de hoogte van alle verdere ontwikkelingen maar rekenen op uw onvoorwaardelijke steun. Om duidelijk te maken dat wij allen geen stemloze massa willen zijn, heeft het VBV nog veel meer leden nodig.

Een ieder is zelf medeverantwoordelijk voor het slagen van onze acties.

Individuele roepen in de woestijn leidt tot niets. Hoe groter een organisatie wordt; des te krachtiger wordt zijn vuist. Het is daarom dat ik een beroep op onze leden doe, bij vrienden en kennissen erop aan te dringen lid te worden van het VBV. Onze vereniging is de enige die daadwerkelijk zowel de immateriele als materiele belangen behartigt voor de vervolgingsslachtoffers. Dat hebben wij in het verleden zowel door middel van rechtszaken als door intensieve gesprekken met de overheid bewezen.

Een contributie die niet meer bedraagt dan het bedrag van één kop koffie per maand (f3,60) mag geen beletsel zijn om van onze organisatie lid te worden.

Flory Neter-Polak

Kort geding VBV tegen CJO

B.J.F. Steinmetz

Het VBV kan nog lachen

Het kort geding dat het VBV samen met het Comité Ex-Nederlandse Vervolgden uit de bezettingstijd USA (CENV USA) op 9 november 1999 bij de rechtbank te Amsterdam heeft aangespannen tegen de vereniging Centraal Joods Overleg Externe belangen (CJO) en de vereniging Verbond van verzekeraars, heeft heel wat publiciteit gekregen in de media.

Nu is het zo, zeker bij een kort geding, dat de media in de kop en in het verslag over een dergelijke zaak maar twee varianten kennen: Partij A verliest van partij B, of Partij B wint van partij A. Dus er is altijd één winnaar. Het geschil is de wereld uit: de één lacht, de ander huilt.

Maar is dat ook altijd zo? Is dat ook in dit geschil het geval?

De zaak draaide eigenlijk maar om twee punten:

Zijn de joodse tegoeden bestemd voor joodse instellingen of voor de slachtoffers?

Beslist alleen het CJO voor wie de joodse tegoeden bestemd zijn?

Het CJO (dat erkent het VBV met waardering) heeft in het jongste verleden veel spit- en graafwerk verricht naar door de nazi's geroofde joodse gelden welke niet zijn teruggegeven in het kader van rechtsherstel. Het VBV was al enige tijd op de hoogte dat het CJO onderhandelt met het Verbond van Verzekeraars over polissen die niet via rechtsherstel zijn afgewikkeld. Het VBV

heeft reeds maanden geleden het CJO verzocht als lid te mogen deelnemen aan de activiteiten van het CJO. Het VBV meent dat het, als vereniging die de materiële en de immateriële belangen van vervolgingslachtoffers behartigt, daartoe het recht heeft. Dit werd door het CJO geweigerd. Het VBV vindt dat het CJO zoals het nu is samengesteld niet het gehele Nederlandse jodendom vertegenwoordigt.

Het VBV is mitsdien van mening dat het CJO als de instelling die onderzoek doet naar joodse tegoeden, niet automatisch het recht heeft de vrijgekomen gelden naar eigen inzicht onder wie of welke groepering dan ook te verdelen.

Toen dan ook min of meer bij toeval in het weekeinde van 6 en 7 november bekend werd dat het CJO op 9 november een onbekend contract zou gaan sluiten met de Vereniging van verzekeraars, heeft het VBV met zijn advocaat mr. A.J. Israëls eerst gepoogd inzage te krijgen in dat contract ten einde duidelijkheid te verkrijgen wat daarin stond over de bestemming van de toegezegde gelden. Dat is pas op 7 november 's middags gelukt. Uit deze conceptovereenkomst bleek dat het VBV terecht vreesde dat de door het Verbond van Verzekeraars toegezegde gelden niet zouden worden verdeeld onder de slachtoffers en opnieuw - net zoals met het joodse goud - louter zouden worden gebruikt voor het spekken van de kas van de diverse organisaties. Het andere punt van bezorgdheid lag bij de vraag wie uiteindelijk het besluit

zou nemen over de besteding van deze gelden, de slachtoffers zelf of de organisaties die bij een dergelijk besluit baat zouden kunnen hebben. Alles bij elkaar voor het VBV voldoende redenen om bij de president van de Amsterdamse rechtbank, Mr. P. R. Branbergen, te eisen dat deze ondertekening een maand zou worden uitgesteld, zodat meer inzicht verkregen kon worden over de bestemming van de gelden.

Pas op de zitting bleek dat het CJO het VBV vergaand tegemoet was gekomen door in elk geval op twee punten aan de eisen van het VBV tegemoet te komen. In het persbericht dat die ochtend was uitgegaan werd voor het eerst gesproken over het principe dat het de oorlogsslachtoffers zelf zijn die een keuze moeten maken tussen een uitkering of een besteding aan een joods doel en voorts dat de vertegenwoordigers van de slachtofferorganisa-

Kort geding VBV tegen CJO

ties zitting zouden moeten hebben in het bestuur van de op te richten Stichting Joodse Oorlogstegoeden. Het is deze stichting die zorgt voor de verdeling van de betreffende tegoeden, zodat deelname van het VBV in die stichting kan zorgen dat gehandeld wordt volgens haar doelstelling: de slachtoffers horen zelf te beslissen, in welke vorm ook naar hun mening wordt gevraagd.

Die middag is tijdens het kort geding van de zijde van het VBV gesteld dat een persbericht nog geen toezegging is, maar de president vond dat kennelijk anders. Hierover zegt hij in zijn vonnis dat de bij het VBV levende overtuiging begrijpelijk is en dat die overtuiging door het CJO dient te worden gerespecteerd. Wegens het belang van dit onderdeel wordt de betreffende overweging van de president hierna letterlijk geciteerd: *“Niet onbegrijpelijk is echter de bij VBV c.s. levende overtuiging dat de nog levende oorlogsslachtoffers zeggenschap dienen te heb-*

ben in de bestemming van de fondsen. Deze overtuiging wordt ook door CJO gerespecteerd, zoals blijkt uit het onder 1.d geciteerde persbericht en het daarin aangekondigde referendum onder de oorlogsslachtoffers. Door VBV c.s. zijn geen feiten gesteld die aanleiding zouden kunnen zijn tot twijfel of CJO deze toezeggingen zal nakomen” (De cursivering is van de redactie van dit blad).

Kortom, de president meent dat de zeer late tegemoetkomingen van het CJO in de richting van het VBV als toezeggingen moeten worden gezien. In die zin is er dan ook sprake van een mooie overwinning. Het VBV heeft zijn doel bereikt: een aantal toezeggingen die zo nodig op basis van het vonnis van de president kunnen worden hard gemaakt.

Het CJO heeft nog geprobeerd om de president een uitspraak te laten doen over de representativiteit. Dat was voor het VBV geen issue. Wij hebben alleen gesteld dat het VBV

zelf niet in het CJO vertegenwoordigd is en dat het resultaat van de overeenkomst zonder het VBV tot stand is gekomen, waardoor de door de president erkende belangen van de slachtoffers, zoals die door het VBV worden behartigd, in gevaar konden komen. Als bijkomende overwinning valt dan ook op dit punt te memoreren dat het VBV zoals dat heet ontvankelijk is verklaard.

Dat de president de gevraagde ‘voorziening’ (namelijk de ondertekening van de overeenkomst met een maand op te schorten) heeft afgewezen, is op basis van het voorafgaande voor het VBV niet meer van groot belang.

Het VBV is dus ten aanzien van het vonnis meer dan tevreden. De strijd gaat echter door: de uitvoering van deze toezeggingen zorgt nog voor zeer veel problemen.

Kan de ‘winnaar’ lachen? Moet de ‘verliezer’ nu huilen? Nee toch?

B.J.F. Steinmetz

Wat zijn de gevolgen van een erfenis?

Vaak wordt het bestuur gevraagd wat de gevolgen voor de WUV uitkering zijn indien men een (deel van) een erfenis krijgt. Om dat precies te weten te komen hebben wij de PUR gevraagd ons een en ander eens duidelijk uit te leggen. Een eensluidend antwoord daarop is natuurlijk niet te geven omdat elk geval op zichzelf staat. Maar in het algemeen kunnen wij wel vertellen hoe een en ander in zijn werk gaat.

Bij toeval van “andere” vermogensbestanddelen aan de uitkeringsgerechtigde of zijn/haar (huwelijks)-partner, na de ingang van de uitkering, wordt voor de berekening van de vermogenskorting het vermogen waarvan de PUR tot het moment van vermogenstoeval uitging (indien van toepassing) vanaf dat tijdstip vermeerderd met de netto toegevallen vermogensbestanddelen. Onder toeval van “andere” vermogensbestanddelen wordt o.a. verstaan: het verkrijgen van een nalatenschap.

Van een erfenis wordt het bedrag in aanmerking genomen dat u netto ontvangt, d.w.z. het bedrag inclusief eventuele rente die over de nalatenschap werd opgebouwd en na aftrek van belasting (succesierecht) en notariskosten. Sedert 1 januari 1997

geldt als datum van vermogenstoeval de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin u daadwerkelijk de uitbetaling heeft ontvangen. Er gelden afwijkende regels voor nalatenschap van de (huwelijks)partner. Een erfenis is een - wat de wet noemt - vermogensbestanddeel. Indien men dus een erfenis gaat ontvangen behoort men dat de PUR in Leiden te berichten. Zoals bekend mag worden verondersteld, wordt volgens de wet van een vermogen een bepaald percentage (thans 5% met een vrijlating van ± f 1300,- per jaar) in mindering gebracht op de uitkering.

Zoals hierboven reeds gezegd: Dit is een opsomming van algemene aard. Er zijn nog meer specifieke vragen waarop hier niet dieper ingegaan wordt. Het krijgen van een erfenis kan erg prettig zijn als het van een rijke oom uit Amerika is van wie je het bestaan niet wist. Veel vaker komt het echter voor dat men deelgenoot in een erfenis is van familie die men wel goed heeft gekend. Dan is het al gauw heel wat minder leuk. Toch is het dan goed te weten hoe een en ander in zijn werk gaat.

G. Goudekettering

Minister Borst goochelt in brief aan Tweede Kamer met dubbele Aow-korting

Uitkering gehuwde 65-plussers wordt iets hoger

— B.J.F. Steinmetz —

Nadat minister Borst in een brief aan de Tweede Kamer het regeringsstandpunt op het rapport van het 'Adviescollege uitvoering wetten voor oorlogsgetroffenen' (Commissie van Galen) waarin het belangrijkste advies van dit college betreffende de korting AOW wordt verworpen, hebben het VBV, de Stichtingen Pelita, 1940-1945, Joods Maatschappelijk Werk, de Pensioen en Uitkeringsraad en een aantal andere stichtingen en verenigingen hun verbijstering, cq hun verbazing over dit besluit geuit.

De voorzitter, de secretaris van het VBV, en onze advocaat Mr. A Israël hebben in een persoonlijk gesprek met de voorzitter van de vaste Commissie, het Tweede Kamerlid B. Middel en het Tweede Kamerlid mevrouw E. Meijer er op aangedrongen de minister te bewegen her regeringsstandpunt te heroverwegen. Wij hebben beide kamerleden voorzien van zeer gedetailleerde documentatie waarin duidelijk gemaakt wordt dat de huidige wet het gevolg is van broddelwerk en dat de uitkeringsgerechtigden grof onrecht wordt aangedaan.

Wij hebben gemeend aan hen duidelijk te hebben gemaakt dat de 'Commissie van Galen - evenals het VBV - de huidige korting AOW-pensioen op de periodieke uitkering aanvecht. De Commissie schrijft in haar rapport letterlijk: *'In het verleden heeft de wetgever besloten het AOW-pensioen te individualiseren. Het adviescollege is van mening dat het huidige kortingssysteem in de wetten*

voor oorlogsgetroffenen op gespannen voet staat met dit uitgangspunt'.

Het enige verschil tussen het voorstel van de Commissie en ons dringend verzoek aan de minister betreft de toeslag artikel 17 (Toeslag-AOW die men in de huidige situatie ontvangt). De commissie wil die laten vervallen, waardoor als het voorstel van de commissie was overgenomen er nog steeds meer gekort wordt dan aan AOW-pensioen wordt ontvangen. In ons voorstel is dat niet meer het geval. Het voorstel van de minister scheelt honderden gulden per maand van zowel het onze als dat van de Commissie, ten nadele van de uitkeringsgerechtigden.

Op 6 oktober vindt in een vergadering in het gebouw van de Tweede Kamer de bespreking van het rapport van het adviescollege met minister Borst en de leden van de Vaste Commissie plaats. Het blijkt dat alle leden de afwijzing van dat belangrijke advies over de dubbele aftrek AOW onjuist vinden en dringen er bij de minister op aan de kwestie nader te bestuderen.

De minister wilde voordat zij wilde ingaan op de betogen van de leden van de Vaste Commissie eerst duidelijk maken dat de Commissie van Galen in haar rapport een fout in de berekeningen had gemaakt, inhoudend dat bij WUV-gerechtigden meer AOW-pensioen op hun periodieke uitkering wordt gekort dan zij in feite ontvangen. Zoals de bij deze vergadering aanwezige leden van het VBV-bestuur, onder wie uw secretaris, konden constateren veroorzaakte deze uitspraak van de

minister forse beroering en onbegrip op de publieke tribune die voornamelijk bezet was met de directies - vergezeld van hoge ambtenaren - van de Pensioen- en Uitkeringsraad, directie van de begeleidende stichtingen (Stichting Pelita, Stichting 1940-1945) juristen en bestuursleden van belangenorganisaties.

Tot veler verbazing ging geen van de leden van de Vaste Commissie in op deze merkwaardige uitspraak. Hoe dan ook, de minister zegde de kamerleden toe dat zij in een brief aan de Tweede Kamer nader op deze en andere zaken uit het rapport van de Commissie van Galen zou terugkomen.

Tijdens een gesprek dat ik na afloop van deze vergadering met de minister voerde, heb ik haar gezegd dat zij waarschijnlijk door haar ambtenaren fout is voorgelicht en dat er geen sprake kon zijn van een fout in de berekening en de conclusie van de Commissie van Galen. Aangezien een dergelijke moeilijke zaak niet in een kort gesprek uiteengezet kon worden, verzocht de minister mij haar in een brief de kern van de kwestie uiteen te zetten. Zij gaf mij de verzekering ervoor te zorgen dat zij die brief ook daadwerkelijk in handen zou krijgen.

Daarop heb ik de minister de gevraagde brief, niet langer dan één pagina vergezeld van twee rekenmodellen toegestuurd.

Haar antwoord, gedateerd 19 november 1999, op mijn brief bevatte drie pagina's waaruit in een voor mij vrijwel onbegrijpelijke stijl zou moeten blijken dat het VBV en ieder die een andere visie op deze

kwestie heeft dan de minister, niets van de zaak begrijpt. Ik heb gelijk! Waarom? Om toch.

Op dezelfde datum (19 november) verstuurt de minister de beloofde brief aan de Tweede Kamer met als onderwerp: 'Vereenvoudiging wetten voor oorlogsgetroffenen' waarin zij ingaat op het overleg met de Vaste Commissie voor VWS van de Tweede Kamer. Ik zal de lezer de ingewikkelde en in wollige taal gestelde uiteenzetting besparen en mij beperken tot het belangrijkste punt: Hoe zal de AOW-kortingsystematiek worden?

De minister schrijft hierover:

"Ik heb er begrip voor dat het huidige systeem, mede door zijn complexiteit, onbegrip en daardoor bezwaren oproept. Ik ben daarom bereid tot tegemoetkomingen". Mijn wijzigingsvoornemens houden in dat de hoogte van de AOW-korting voor gehuwden in overeenstemming wordt gebracht met die voor de ongehuwde uitkeringsgerechtigden. De effectieve korting

bedraagt dan 70% van het maximaal door de leefeenheid te ontvangen AOW-pensioen. Voor de situatie dat beide partners ouder dan 65 jaar zijn en beide een uitkering ontvangen op grond van een van de wetten voor oorlogsgetroffenen, zal het wijzigingsvoorstel van het adviescollege Van Galen worden gevolgd. Voor deze groep zal de effectieve korting worden beperkt tot het bedrag dat zij op naam ontvangt. Met deze aanpassingen is jaarlijks een bedrag gemoeid van naar schatting 13 miljoen".

De kamerleden - zo bleek uit hun vage betogen - hebben de kern van de zaak niet begrepen en zullen het warrige gegoochel van de minister met getallen (waarin niets meer is te vinden van welk advies dan ook) wel slikken en daarmee de vervolgingslachtoffers in de kou laten staan en de besturen van diverse stichtingen, belangenverenigingen en een leger van juristen ontgoocheld en verbijsterd over zoveel onbegrip achterlaten.

Het kost enige moeite te begrijpen hoe men deze kortingsystematiek in cijfers moet vertalen. De heer R. Leopold, secretaris directie PUR, bracht uitkomst en stuurde ons het volgende schema dat de huidige systematiek met betrekking tot korting van het AOW-inkomen en de door de minister voorgestelde kortingsystematiek in de volgende situaties weergeeft.

1. (* zie rekenmodel hieronder)

Gehuwd, één van de partners is uitkeringsgerechtigd;

2. (* zie rekenmodel hieronder)

Gehuwd, beide partners zijn uitkeringsgerechtigde; de zogenaamd beperkte AOW-korting regeling is van toepassing.

Voor de korting van de AOW bij een alleenstaande wordt geen wijziging voorgesteld. Die korting blijft dus zoals die nu is. In het overzicht wordt uitgegaan van een volledige AOW, inclusief vakantiegeld, voor Oorts, niveau 1 juli 1999, in gulden.

*) Ad. 1.

	AOW-korting	toeslag AOW	korting
huidige situatie	2150,08 (2 x 1.075,04)	430,02	1.720,06
voorstel	2150,08	645,02	1.505,06

Voordeel bedraagt derhalve f215,- per maand (nogmaals: bij volledige AOW).

*) Ad. 2.

	AOW-korting	toeslag AOW	korting
huidige situatie	1.511,53	302,31	1.209,22
voorstel	1.075,04	—	1.075,04

Voordeel bedraagt derhalve f134,18 per persoon per maand, derhalve f268,36 per maand voor het gezin respectievelijk leefeenheid (opnieuw: bij volledige AOW).

Toelichting

In de situatie ad. 1 wordt dus het AOW-pensioen van beide echtelieden op de periodieke uitkering van de WUV-gerechtigde gekort en is er dus nog steeds sprake van dubbele korting AOW-pensioen maar de toeslag AOW wordt verhoogd.

In de situatie ad. 2 wordt alleen het indivi

duële AOW-pensioen gekort bij beide WUV-gerechtigden en vervalt de toeslag.

We zijn benieuwd hoe een en ander in een wet zal worden vervat. Het is vrijwel zeker dat indien de Kamer dit voorstel aanneemt, de wet pas in 2001 in werking zal treden.

BST

Modelstaal BV Schiedam

Plaatstaal op maat

tel: (010) 415 0366
fax: (010) 462 1167

Voor wie exclusieve kwaliteit zoekt,
gaan er gelukkig nog deuren open.

Mensen met onderscheidingsvermogen en goede smaak vinden in ons land niet overal hun kwaliteitsgevoel beantwoord en hun smaak weerspiegeld.

Wereldmerken als **Burberrys**, **BALLY** en *Cartier* zijn tenslotte niet in iedere willekeurige modezaak vertegenwoordigd. Gelukkig wel bij Exclusive Brands, een stijlvol toevluchtsoord voor kwaliteitsgezinden. Met vestigingen in Amsterdam, Den Haag en in Amstelveen. U treft bij ons een uitgebreide collectie modieuze kleding en smaakvolle accessoires aan, uitsluitend van genoemde merken.

Wanneer u zich, evenals toonaangevende persoonlijkheden uit binnen en buitenland, thuis voelt bij topmerken als deze, dan voelt u zich ook thuis bij Exclusive Brands.

Komt u snel eens langs

EXCLUSIVE BRANDS

Onze deuren staan voor u open in:

Beethovenstraat 52, Amsterdam
Tel. 020-6644601
Hoogstraat 8, Den Haag,
Tel. 070-3602755
Rembrandthof 19, Amstelveen
Tel. 020-4535149

da *D'Attance*
PARFUMERIE DROGISTERIJ

L I L L I A N
parfumerie drogisterij

Leidsestraat 74-76
1017 PD Amsterdam
telefoon 020-6275351/6271900

Openingstijden:
maandag t/m zaterdag van 9.00 tot 22.00 uur
zon- en feestdagen van 11.00 tot 22.00 uur

Voorlichtingsbijeenkomst 10 oktober 1999

Openbare bijeenkomst over joodse tegoeden

Onder de de titel '*Kom op voor uw belangen!*' heeft onder auspiciën van het VBV op 10 oktober 1999 een openbare voorlichtingsbijeenkomst met gelegenheid tot discussie in hotel Casa 400 te Amsterdam plaatsgevonden.

Onderwerpen:

- 1 Hoe moeten de joodse tegoeden worden verdeeld?
- 2 Wie onderhandelt namens de joodse Nederlanders met de instanties?

Agenda:

- Opening door voorzitter VBV mevrouw Flory Neter
Inleiding Dr. Gerard Aalders, historicus verbonden aan het Nederlands instituut voor Oorlogsdocumentatie en auteur van het boek ROOF (De ontvreemding van Joods bezit tijdens de tweede wereldoorlog) getiteld: *De joodse tegoeden in historisch perspectief*
- Inleiding Mr. A. Israëls, advocaat te Utrecht, getiteld: *Verdeling joodse tegoeden in juridisch perspectief*

Discussie onder leiding van professor Dr Louis Oppenheimer

Mevrouw Flory Neter:

Dit is een bijeenkomst over van ons joden geroofd geld en goed. Dit is dus een bijeenkomst over wat men de Sho'a, de Holocaust noemt. Tekortschietende begrippen. Voor wat ons is aangedaan bestaan geen juiste benamingen. Laat ik beginnen te zeggen wat een ieder van ons op het hart ligt: wij krijgen onze vermoorde ooms, tantes, neefjes, nichtjes, ouders, en kinderen nergens mee terug. Laat dus niemand denken dat dit een bijeenkomst is waarbij over genoegdoening, over delging van schuld door daders of wie tekortschoten om onze mensen te redden, kan worden gepraat.

Uiteindelijk was het de Nederlandse politie die onze naasten uit hun huizen kwam slepen. Er rust dus een schuld op de schouders van de Nederlandse overheid, een niet te delgen schuld. Maar nogmaals: daar

gaat het hier niet om. Waarom dan wel?

Wij zijn de joden van Nederland wier geschiedenis teruggaat tot in de vijftiende en zestiende eeuw - Wij bewonen 'de Lage Landen' langer dan ons koningshuis. Wij zijn van have en goed beroofd. O zeker, er is mondjesmaat althans financieel 'recht' gedaan. Er is een Jokos geweest, om het gestolen goed en huisraad te 'restitueren', natuurlijk niet in afdoende mate. Er was de CADSU, het Centraal Afwikkelingsbureau Duitse Schade Uitkeringen dat de 125 miljoen verdeelde welke bij wijze van Wiedergutmachung, *Wiederjud-machung* zeiden de Berlijners, door de Duitse overheid ter verdeling onder ons aan de Nederlandse overheid is verschaft.

Het is allemaal een lang verhaal, te lang en te bitter om nu lang bij stil te staan. Slechts één feit is van

belang: er is nog veel *niet* teruggegeven en verdeeld. De feiten daarover zijn de laatste tijd boven tafel gekomen en zullen hier nader worden belicht. Banken hebben geld verdiend aan de verkoop van joods bezit, en zijn meer dan een halve eeuw later alsnog op *heterdaad* betrapt.

Verzekeringsmaatschappijen streken de winst van jarenlang betaalde premies op omdat wie van alles, ook van het leven, beroofd waren, geen polissen nalieten waarop hun nazaten - voorzover nog aanwezig - zich konden beroepen. Ook die verzekeraars zijn alsnog betrapt. Begrijp mij niet verkeerd: de huidige directies van de instellingen waarover wij hier spreken waren in de tijd van al die vergripen nog kinderen of moesten nog worden geboren, zij dragen geen schuld *al zullen zij wel de schuld waarvan ik rept moeten voldoen*.

Openbare bijeenkomst joodse tegoeden

Ook instellingen zijn beroofd en als gezegd: er is ten dele na de oorlog al recht gedaan, er zijn terugbetalingen geweest. Te weinig, maar toch. Waar het ons nu om gaat is dat de tegen personen gerichte vervolging, slachtoffers heeft gemaakt tot wie wij als overlevenden ook behoren. Natuurlijk heeft wie bestolen is en aan wiens bezit door banken en andere bedrijfsmatige spekkopers verdiend is, als eerste recht om in de alsnog te verlenen genoegdoening te delen. Daaraan twijfelt niemand. Maar dan resteert wat niet meer aan persoonlijk beroofden kan toevalen. Wie moeten dat geld krijgen? De Nederlandse overheid heeft de noodzaak ingezien dat er een WUV moest worden ingesteld, maar er is onder de slachtoffers nog steeds materiële en sociale nood. Het is goed dat er een instelling is als het Centraal Joods Overleg die tot nu toe de onderhandelingen heeft gevoerd met de te onderscheiden instanties.

Kol Hakawod, alle eer voor wie daarin deelnemen en doende zijn de moreel noodzakelijke uitbetaling alsnog te bewerkstelligen. Maar: de stem van *alle* joden moet bij de verdeling gehoord worden. Niet elke jood in Nederland is lid van een Joods Kerkgenootschap, niet elke door de oorlog getroffen identificeert zichzelf nog als jood, de door de vervolging veroorzaakte trauma's zijn daarvan één oorzaak, zij het niet de enige.

Er is in ons land *een* organisatie die zich volledig en *uitsluitend* op het materiële vlak inzet voor deze vervolgingsslachtoffers. Dat is het VBV. De Nederlandse overheid heeft de VUW ingesteld en daarbij gemakshalve de slachtoffers van de Jodenvervolging, de zigeunerslachtoffers en de slachtoffers van de Japanse overheersing in voormalig Nederlandsch Indië op één hoop geveegd. Het VBV komt voor alle groepen rechthebbenden op en is daar trots op. Maakt dat de joden onder onze leden, die de meerderheid vormen, minder joods? Mag

dat een reden zijn voor het CJO om het VBV in deze specifieke kwestie te weigeren regulier deel te laten uitmaken van het CJO?

Juist het VBV dat fungeert als vakbond voor de alleen en uitsluitend de materiële belangen van de vervolgingsslachtoffers.

Mag men in - diezelfde denktrant voortgaan - joodse slachtoffers die geen lid zijn van joodse organisaties- en Kerkgenootschappen het recht ontnemen om uitsluitend via het onafhankelijke VBV mee te beslissen? Wij hebben als een uitweg bij dit op misvattingen gestoelde dilemma de stichting VBJV opgericht, opdat wij de stem van 'onze' joden met nog meer nadruk als joods kunnen laten horen.

En nu zijn wij hier verzameld om precies dat te doen: onze stem te laten horen.

U bent hier bijeengekomen om uw stem in te brengen voor *uw* *individueel* belang dat het *onze* is. De overheid heeft ruim twintig miljoen gulden bij wijze van 'gebaar' op advies van de Commissie Van Kemenade gegeven aan de Joodse instellingen. Dat was goed en nuttig. Maar dit heeft onvoldoende recht gedaan aan de individuele rechten van vervolgd die los staan van organisaties, instellingen en kerkgenootschappen.

Ook voor die mensen komen wij nadrukkelijk op.

Bij binnenkomst heeft u een enquêteformulier ontvangen en om uw stem te laten horen moet u dit invullen. Ook is het goed om in de pauze de vragen die u aan het panel zou willen stellen op het andere formulier te formuleren. Op die manier zullen wij in staat zijn de vele vragen in goede banen te leiden. U bent in groten getale gekomen maar nog meer mensen hebben hun adhesie betuigd met onze activiteiten in deze. Nu zijn de sprekers aan de beurt en na de pauze is het woord aan u.

Dr. Gerard Aalders:

Na afloop van de Duitse bezetting bleek het rechtsherstel van de vervolgde Nederlandse joden wel degelijk grondig te zijn voorbereid, meent Gerard Aalders. De restitutie van het geroofd bezit kwam weliswaar traag op gang maar heeft, in tegenstelling tot de thans traag heersende opvattingen, niet gefaald.

Toen ik een jaar of acht geleden een onderzoek begon naar de restitutie van de joodse bezittingen die tijdens de Tweede Wereldoorlog door de nazi's waren gestolen, was ik ervan overtuigd dat het hier een zwarte bladzijde in de geschiedenis van Nederland betrof. Een pure schande. Inmiddels zou ik niet meer zo ver durven gaan. Vanwaar die verandering?

De roof

Om de feitelijke uitvoering van de restitutie te begrijpen is het noodzakelijk eerst summier de roof te schetsen. Het Nederlandse jodendom werd op uitermate systematische wijze beroofd. Dat gebeurde op grond van verordeningen met kracht van wet, die tot doel hadden alle joden uit het economische leven te verwijderen. De Verordening van 8 augustus 1941 'betreffende de behandeling van het joodse geldelijke vermogen' verplichtte alle joden bij de bank Lippmann, Rosenthal & Co., (Liro) in Amsterdam een rekening te openen waarnaar ze hun contante geld, bank- en giro-saldi moesten overschrijven en effecten en cheques moesten inleveren. Bij een andere instelling, de Vermögensverwaltung und Rentenanstalt (VVRA), kwamen vooral de opbrengsten terecht die voortvloeiden uit de 'arisering' van het bedrijfsleven.

Meer verordeningen volgden. Volgens die van mei 1942 moest afstand worden gedaan van 'collecties van allerlei soort', goed, zilver, platina, kunst, edelstenen, octrooirechten, auteursrechten en conces-

Openbare bijeenkomst joodse tegoeden

sies. Andere bevalen de overdracht van grondpercelen, landbouwgronden, geldvorderingen, verzekeringen en pensioenen. Bezit van gevluchte joden werd al in 1940 als vijandelijk vermogen geconfisqueerd. En vanaf de zomer van 1942, toen de deportaties begonnen, werden de huizen van weggevoerde joden leeggehaald en verkocht. Volgens mijn berekeningen beroofden de nazi's de Nederlandse joden voor tenminste een miljard gulden.

Vertaald naar de waarde van vandaag is dat ongeveer 14 miljard gulden.

Waarschuwing

De Nederlandse regering in ballingschap was al in een vroeg stadium op de hoogte van de Duitse roofpraktijken en waarschuwde ervoor via Radio Oranje: koop geen goederen of effecten waarvan u kunt vermoeden dat ze van medeburgers zijn gestolen. Op 7 juni 1940 werd vanuit Londen het Besluit Rechtsverkeer in Oorlogstijd (A-6) van kracht, bedoeld om de belangen van het Koninkrijk te beschermen. A-6 verbood elke overeenkomst met de vijand, zonder voorafgaande toestemming van de Commissie Rechtsverkeer (Corvo). Dit wetsbesluit bood na de oorlog een juridisch handvat voor de restitutie.

De geallieerden zijn gedurende de oorlog opmerkelijk goed op de hoogte geweest van de Duitse roofpraktijken en waarschuwden ervoor op 5 januari 1943 met hun 'Inter-Allied Declaration against Acts of Dispossession committed in Territories under Occupation under Enemy Occupation and Control', die was gericht tegen alle vormen van onteigening. In deze Declaration verplichtten staten die haar hadden ondertekend zich tot maatregelen als geroofde goederen op hun grondgebied waren terechtgekomen.

In Nederland werd (op basis van Besluit Herstel Rechtsverkeer, E-100) het 'herstel in eigendomsrechten' - dat eigenlijk een betere term is dan 'restitutie' - toevertrouwd aan de Raad voor Rechtsherstel, die de uitvoering van de taken had opgedragen aan verschillende afdelingen. In wetsbesluit E-93 is een lijst met 423 Duitse Verordeningen te vinden die geacht werden nimmer van kracht te zijn geweest. Alle anti-joodse verordeningen worden daartoe gerekend.

De restitutieoperatie is een tijdrovend, buitengewoon gecompliceerd en moeizaam proces geweest dat in gang werd gezet op een moment dat in Nederland een totale chaos heerste op financieel, economisch en bestuurlijk terrein.

De Raad voor het Rechtsherstel zou pas op 1 juli 1967 bij wet worden opgeheven, met uitzondering van de afdeling effectenregistratie, die tot januari 1971 bleef functioneren.

Chaos

Na de oorlog verkeerde niet alleen Nederland, maar ook de administratie van zowel Liro als VVRA in chaos. Een voorwaarde voor teruggave was uiteraard exact te weten wat aan wie toebehoorde. Daar begonnen de eerste grote problemen, want de administraties van Liro en VVRA waren hopeloos door elkaar gehaald. Grote sommen geld en pakketten effecten waren van Liro van VVRA overgeboekt, maar niemand wist van wie dat geld of die effecten waren. Archieven en administraties waren bovendien (gedeeltelijk) vernietigd of verdwenen en tot overmaat van ramp was Liro op 1 januari 1943 begonnen met praktisch alles op een verzameling, het Sammelkonto, te boeken. De nazi's wisten immers dat gedeporteerden niet zouden terugkeren en er was daarom geen rede individuele rekeningen in stand te houden.

Om tot restitutie te kunnen overgaan was het noodzakelijk eerst zowel beide administraties als het Sammelkonto te ontrafelen. Pas dan was bekend wat aan wie toebehoorde en pas dan kon tot 'herstel in eigendomsrechten' worden overgegaan. Met de teruggave van het weinige dat nog aanwezig was en waarvan de eigenaar bekend was, werd vrijwel direct na de bevrijding begonnen.

In mei 1945 waren slechts de namen en adressen van 2.000 rekeninghouders bij Liro bekend; na de ontrafeling van het Sammelkonto door tientallen werknemers, een werk dat vier jaren in beslag zou nemen, bleek dat ongeveer 70.000 joden (gezins- en familieleden van rekeninghouders meegeteld) aanspraak konden maken op een deel van een Liro-boedel.

Lage opkomst

Van hen hadden zich omstreeks 1950 slechts 23.000 rechthebbenden aangemeld. Dat lage opkomstpercentage was een direct gevolg van de vele sterfgevallen in de vernietigingskampen (van de ongeveer 135.000 joden in Nederland voor de oorlog werden er ongeveer 107.000 gedeporteerd en van hen keerden slechts zo'n 5.000 terug). Vrijwel direct na de bevrijding kwamen de eerste verzoeken om restitutie bij Liro binnen. In hun eerste 'Bericht aan Crediteuren' (15 maart 1946) schreven de beheerder/vereffenaars van Liro dat rechthebbenden opgave konden doen van voorwerpen en rechten, waarvan ze restitutie verlangden. Het bericht liet weinig ruimte voor illusies: "In het algemeen kan [...] gezegd worden dat van de ingeleverde sieraden, schilderijen, goed en zilver, bontmantels, postzegelverzamelingen, meubels e.d. nagenoeg niets meer aanwezig is; deze voorwerpen werden zo spoedig mogelijk van de hand gedaan. Ook spaarbankboekjes zijn er vrijwel niet meer; het tegoed daarvan werd geïnd.

Openbare bijeenkomst joodse tegoeden

Levensverzekeringpolissen werden meestal afgekocht bij de betrokken verzekeringsmaatschappijen; niet-temin is er nog een vrij groot aantal niet-afgekochte polissen aanwezig, die teruggegeven zullen worden.”

Op alle gebieden kwamen de beheerders grote problemen tegen. Zo werd een half miljoen stuks effecten, naar schatting 110 tot 115 miljoen gulden, verkocht aan ongeveer 100.000 kopers. Ze wisselden herhaaldelijk van eigenaar. De laatste in een vaak ‘lange ketting van eigenaren’ was de commissionair of bank die het waardepapier op de Effectenbeurs van de Liro-bank had gekocht. Het ging terug naar de oorspronkelijke eigenaar en de eerste koper - die de uiteindelijke schade leed - kreeg een vordering op de Liroboedel.

Bewindvoerder

Nalatenschappen zonder een bekende rechthebbende kregen een bewindvoerder. In vele gevallen heerste onzekerheid over het lot van erfgenamen, hun verblijfplaats, identiteit of volgorde van erfopvolging. Ook moest er worden nagegaan of er in geval van echtparen een akte van huwelijksvoorwaarden bestond. Het verervingsonderzoek strekte zich uit tot en met de zesde graad in de zijlijn. Van ongeveer 100.000 mensen werd een genealogische stamboom gemaakt om exact te kunnen zien wie de erfgenamen waren.

Een groot probleem vormde het ontbreken van overlijdensakten van joden die in de concentratiekampen waren vermoord. Verervingsprocedures verliepen (net als tegenwoordig) volgens daartoe bestemde wetten. Verzekeringsmaatschappijen en banken wilden daar streng de hand aan houden. Zij eisten voor uitbetaling deugdelijke, wettige bewijzen. In 1949 werd een wet ‘houdende voorzieningen betreffende het opmaken van akten van overlijden van vermisten’ uitgevaardigd.

In het beginsel had de joodse eigenaar (of erfgenamen) recht op teruggave van zijn eigendom, maar als een pand diverse malen was doorverkocht, lag de zaak ingewikkeld. De laatste koper kon te goeder trouw zijn geweest. Er werd getracht een schikking te treffen, waarbij de schade over de achtereenvolgende kopers werd verdeeld. Vaak mislukte dat en kwam de zaak voor de Afdeling Rechtspraak, hetgeen uiteraard kosten voor juridische hulp met zich meebracht. In principe kreeg de joodse eigenaar zijn eigendom weer terug.

De eigenaren van bedrijven hebben vanuit financieel oogpunt de hardste klappen gehad. Geariseerde bedrijven werden onder Duits beheer gesteld en vervolgens geliquideerd of verkocht. De waarde van een bedrijf werd in praktisch alle gevallen te laag getaxeerd en dus tegen een veel te lage prijs verkocht.

Dit geld werd bovendien (in 100 kwartaaltermijnen, zonder creditrente) gestort op een rekening bij de VVRA waarover de joodse ondernemer niet mocht, en in de praktijk ook nooit zou, beschikken, want de deportatieplannen lagen al vast.

Formeel beleid

Na de oorlog kon zo'n joodse ondernemer dus slechts aanspraak maken op het veel te lage bedrag dat de VVRA hem in 25 jaar had moeten uitbetalen. Dat bedrag - aanzienlijk minder dan de reële prijs - lag administratief vast en vormde het uitgangspunt voor het rechtsherstel. De autoriteiten voerden hier een formeel en legalistisch beleid.

Op grond van het bovenstaande luidt mijn conclusie dat het rechtsherstel grondig was voorbereid met als doel om de beroofde eigenaars, voor zover mogelijk, in hun voormalige eigendomsrechten te herstellen. Dit rechtsherstel vereiste echter wel dat de geroofde bezittin-

gen tracteerbaar waren. Wat er niet was, kon niet worden teruggegeven.

Rechtsherstel mag geen synoniem zijn voor schadevergoeding. Nederlandse joden hebben geen totale schadevergoeding gehad voor de geleden verliezen tijdens de oorlog. Maar met rechtsherstel heeft dat niets te maken. Er is wel, zoals ook aan andere Nederlanders, een beperkte schadevergoeding toegekend, maar de overheid zag het niet als haar taak om hetgeen de Duitsers hadden geroofd te vergoeden. Het is ook de vraag of ze dat had gekund. De benodigde bedragen waren daarvoor te groot en de financiële middelen, die toch al zorgwekkend waren vanwege de oorlog, volstrekt ontoereikend.

Voor de beroofde joden, die als bevolkingsgroep erger waren getroffen dan enige andere, heeft men bij wet geen extra voorzieningen getroffen. Een discussie over de vraag of dat wel of niet wenselijk was geweest, is nooit publiekelijk gevoerd.

Maar dat laat onverlet dat het rechtsherstel van de Nederlandse joden, uitgaande van de bij wet vastgestelde doelstelling, niet heeft gefaald. Dat betekent niet dat de zogeheten ‘gedeposeerden’ geen reden tot klagen hebben gehad. De restitutie kwam traag op gang en de eigenlijke uitvoering heeft veel tijd gekost. Weliswaar was dat vaak te wijten aan de overmacht (bijvoorbeeld door de ontrafeling van de onvolledige administraties, het ontbreken van overlijdensakten, het opsporen van nabestaanden en de verervingsproblematiek), maar het heeft wel bijgedragen aan een negatief beeld. Ook emotioneel beleefde factoren, zoals koud legalisme en soms starre bureaucratie, stelden het rechtsherstel achteraf in een kwaad daglicht.

Daar komt bij dat mensen bij wie de restitutie weinig problemen op leverde, veelal anoniem bleven.

Openbare bijeenkomst joodse tegoeden

Hun ervaringen hadden geen nieuwswaarde en we vinden ze daarom niet terug in de knipselarchieven. Geheel anders ligt dat bij mensen die de in de bureaucratische molens van het rechtsherstel terecht kwamen. Voor hen was het onrecht met het beëindigen van de oorlog niet afgelopen. Mededogen was er nauwelijks, wel miskennis. Hun schrijvende verhalen hadden wel nieuwswaarde en ze hebben ongetwijfeld bijgedragen tot het negatieve beeld van het gehele Nederlandse rechtsherstel dat ten onrechte bij velen bestaat.

Mr. Arthur Israëls:

I. Inleiding

Volgens de aankondiging zal mijn inleiding vanmiddag moeten gaan over de juridische aspecten van de joodse tegoeden. Het woord "juridisch" doet denken aan het hebben van rechten om deze tegoeden op te eisen.

Letterlijk genomen zou ik mij dan ook kunnen beperken tot de mededeling dat op individueel niveau geen rechten meer bestaan. Voor zover er aanspraken hebben bestaan zijn die immers te niet gegaan door verjaring.

Dat wil in dit geval echter niet zeggen dat een individuele aanspraak die verjaard is, niet wordt gehonoreerd. Zo zijn er in het verleden reeds claims gehonoreerd door levensverzekeringsmaatschappijen, hoewel die waren verjaard, aldus blijkt uit het tweede rapport van de commissie-Kordes. Ook heeft de Nederlandse Vereniging van Banken ondanks aangekondigd individuele aanspraak te zullen honoreren.

De mogelijkheid om als individu een aanspraak in te dienen is dan ook niet het meest knellende probleem dat zich bij de verdeling van joodse tegoeden voordoet. De pro-

blematiek van de joodse tegoeden heeft wel een aantal andere aspecten, waarover ik graag enkele opmerkingen maak. In volgorde zal ik kort ingaan op de volgende onderwerpen:

- (1) De historische achtergronden, uiteraard beperkt tot enkele kanttekeningen, na wat wij gehoord hebben van Gerard Aalders.
- (2) Het probleem van de opsporing van wat ik zou willen noemen: onregelmatigheden, dus die kwesties die aanleiding zijn of zullen zijn voor de toekenning van een of andere vergoeding.
- (3) De morele en politieke aspecten van dit soort toekenningen.
- (4) De wijze van verdeling van de bedragen die aldus worden toegekend.
- (5) En tenslotte nog iets over de juridische aspecten, voorzover het mijn eigen betrokkenheid betreft, als advocaat, bij het bereiken van overeenstemming over de methode van verdeling.

II. De historische achtergronden

Wat opvalt voor iemand van de naoorlogse generatie is:

1. Hoe systematisch er door de nazi's is geroofd. Het boek van Gerard Aalders over de ontvreemding van joods bezit tijdens de Tweede Wereldoorlog was voor mij schokkend om te lezen.
2. Schokkend is ook hoe goed deze roof is gedocumenteerd, althans voor zover het joodse bezit werd ingeleverd bij het daarvoor speciaal geopende depot dat zich bediende van de in joodse kring vertrouwenswekkende naam Lippmann, Rosenthal & Co.
3. Opvallend is voorts hoe vroeg na het begin van de oorlog de Nederlandse regering al bezig was met maatregelen voor herstel van het rechtsverkeer en rechtsherstel.
4. Opvallend is ook hoe traag het rechtsherstel heeft plaatsgevonden. Pas in 1957 werd de hele procedure van rechtsherstel afgesloten met de

vaststelling van het uitkeringspercentage en de betaling van een slotuitkering.

5. Last but not least, het is opvallend hoeveel er relatief via rechtsherstel kon worden teruggegeven aan de rechthebbenden, met name omdat via de Liro-archieven van een groot aantal personen kon worden vastgesteld wat er was ingeleverd. Hiervan is uiteindelijk 90 % uitbetaald. Die 90 % komt nog aan de orde in het volgende onderwerp.

III. De opsporing van onregelmatigheden

De verdeling van gelden die nu nog beschikbaar komen is niet los te zien van een aantal logische vragen met betrekking tot de herkomst daarvan:

- Ten eerste vragen als: om welke tegoeden gaat het? Welke bedragen moeten nu nog worden verdeeld? Wat zijn de achtergronden? Hierna zal blijken dat juist die achtergronden een belangrijke rol spelen in de discussie hoe die bedragen moeten worden verdeeld.

- Een aantal vervolgvragen kunnen worden gesteld die meer op de juistheid van het onderzoek zijn gericht, zoals: Is de vaststelling van de bedragen die nu nog aan de orde zijn wel volledig geweest? Zijn de bedragen wel juist?

- En meer concreet: zijn de uitgangspunten wel juist waarop bepaalde onderzoekconclusies gebaseerd zijn, bijvoorbeeld de conclusie van de commissie Scholten dat "*het rechtsherstel ten aanzien van de tegoeden op de geldrekeningen bij de Liro vrij volledig is geweest*". Volgens het eerste rapport van de commissie Scholten is er "*grondig werk gemaakt van het opsporen van rechthebbenden ... die ten langen leste 90 % vergoeding op hun vorderingen kregen uitbetaald*".

- Tenslotte kan de vraag worden gesteld of er nog andere zaken moeten worden onderzocht, die ten onrechte niet onderzocht zijn door de betreffende commissies en/of niet onder hun opdracht vielen. Met nadruk stel ik dat deze vragen alleen van belang zijn voor de

Openbare bijeenkomst joodse tegoeden

instanties die zich bezighouden met de opsporing van onregelmatigheden en de toekenning en vaststelling van wat er nog te verdelen valt. Het is mij bekend dat het VBV het in dit stadium zeker niet als zijn taak ziet zich daarmee bezig te houden.

De discussie vanmiddag zou dan ook, denk ik, uitsluitend moeten gaan over waar het geld dat beschikbaar komt naar toe moet en niet: of de conclusies van de betreffende onderzoekscommissies wel juist zijn.

Met die laatste taak – doen de commissies hun werk wel goed? – houdt van joodse zijde zich met name bezig: het Centraal Joods Overleg, afgekort CJO. Officieel heet dit overleg Centraal Joods Overleg Externe Belangen. Het CJO bestaat uit de diverse joodse kerkgenootschappen, het CIDI, de Federatie Nederlandse Zionisten en Joods Maatschappelijk Werk.

Gezien de degelijke rapportages van het CJO over het onderzoek van de diverse commissies en het door hen gevoerde overleg is mijn persoonlijke indruk dat het CJO haar taak op dit punt uitstekend verricht.

Kritiek op het CJO is wel mogelijk ten aanzien van de vraag hoe deze gelden moeten worden verdeeld. Ik kom hierop terug bij het punt verdeling.

Tot slot: de vraag hoe verdeeld moet worden valt, als gezegd, niet los te zien van wat er verdeeld wordt. Kort samengevat gaat het op dit moment, voorzover mij althans bekend, om de volgende, mogelijke tegoeden:

- (1) De eventuele tegoeden die voortvloeien uit de mogelijke aanbevelingen van de commissies Van Kemenade en Scholten. Deze commissies houden zich bezig met de financiële tegoeden bij Nederlandse banken en verzekeraars, met name met de vraag of er nog slapende

rekeningen en polissen zijn, afkomstig van na de oorlog onvindbare rekening- en polishouders.

Of die aanbevelingen er zullen komen is tot op dit moment nog onduidelijk. Volgens de laatste publieke uitspraak van Van Kemenade zit er “*weinig licht*” tussen hetgeen de banken in de oorlog aan rekeningtegoeden onder zich hebben gehad van joodse Nederlanders en hetgeen er uiteindelijk aan de rechthebbenden of hun nabestaanden is teruggegeven. Hierover is zeker nog niet het laatste woord gezegd.

- (2) De eventuele tegoeden die voortvloeien uit de wél zeer duidelijke aanbevelingen van de commissie Kordes inzake een collectieve uitkering wegens uit joods geld betaalde kosten, die voor rekening van de Nederlandse overheid hadden moeten komen. Daarbij spelen de volgende bedragen:

- het bedrag dat in de oorlog ten laste van de Liro-tegoeden is gekomen wegens de inrichtingskosten van de kampen Westerbork en Vught (f 20,3 miljoen); deze kampen zijn na de oorlog “goedkoop” overgenomen door de Nederlandse staat;

- het bedrag dat bij rechtsherstel na de oorlog in aftrek is gebracht wegens kosten voor het ambtelijk apparaat (f 12,9 miljoen);

- het bedrag dat door Liro in 1943 is betaald aan de Nederlandse staat, voor belastingen van f 8 miljoen.

De aanbevelingen van de commissie Kordes zijn nog niet overgenomen door de Nederlandse regering. Afgewacht moet worden voor welk bedrag en in welke vorm deze bedragen beschikbaar zullen worden gesteld.

- (3) Tenslotte het eventuele aanbod dat de Nederlandse banken zullen doen om extra provisies die in de oorlog zijn verdiend met de handel in joodse effecten alsnog terug te betalen. Op dit moment is nog

onduidelijk welk bedrag hiermee is gemoeid.

Ik sluit overigens niet uit dat deze opsomming incompleet is en dat er nog over andere tegoeden wordt onderhandeld.

IV. De morele en politieke aspecten

Van belang is allereerst om te constateren dat het niet de Nederlandse joden zijn die met claims zijn gekomen. Het recente belang dat de Nederlandse politiek hecht aan dit onderwerp – maar ook de banken en verzekeraars – is ontstaan door de rol van de Amerikanen. Met name de conferentie in 1997 in Londen onder leiding van under secretary of state uit de regering Clinton, Eisenstat, heeft de druk op de Europese landen – en daardoor ook op de financiële instellingen – verhoogd om schoon schip te maken.

Deze politieke druk heeft er ongetwijfeld toe geleid dat deze kwestie in Nederland nu voorzien is van een moreel accent. De vraag naar de tegoeden is niet langer een kwestie van rechten, maar van fatsoen, morele plicht en bovenal de behoefte om zich te zuiveren van elke smet die mogelijk nog kleeft aan de gang van zaken na de Tweede Wereldoorlog.

Hierin schuilt ook meteen een gevaar bij de verdeling. Aan de zijde van de overheid gaat het er vooral om dat de overheid met de joodse gemeenschap tot overeenstemming komt over een goede bestemming van de gelden, met name voor sociale, onderwijskundige en culturele doelen. Ik verwijs naar de reeds genoemde de aanbevelingen van de commissie Kordes: de bestemming voor deze doeleinden maakt zelfs deel uit van hun aanbeveling!

Het Centraal Joods Overleg zet zich hier terecht tegen af, maar alleen waar het deze tegoeden betreft. Wat

Openbare bijeenkomst joodse tegoeden

het VBV betreft gaat het CJO hierin niet ver genoeg. In principe hoort elke vergoeding, ongeacht de achtergronden, verdeeld te worden onder de tot de joodse gemeenschap behorende, individuele personen die de oorlog hebben meegeemaakt of hun directe nabestaanden.

Opmerkelijk is in dit verband dat van het zogenaamde monetaire goud – waarvan de vierde tranche van f 20 miljoen door de regering werd bestemd voor joodse instellingen en doeleinden, inmiddels is besteed zonder dat hierover enige discussie heeft plaatsgevonden. Het is natuurlijk de vraag of dat de juiste manier van uitdeling is geweest. Maar goed, een reeds gegeven paard kijkt men niet in de bek... .

V. De verdeling: restitutie of repartitie?

Ik kom dat nu toe aan het eigenlijke onderwerp van deze middag, de verdeling. De kwestie van verdeling zou ik willen samenvatten met de vraag: restitutie of repartitie?

Ik wil u deze beide termen toelichten. Met *restitutie* bedoel ik: de terugbetaling aan degene die daar in principe recht op heeft en die, wil hij die rechten doen gelden, zal moeten kunnen aantonen dat hij de rechthebbende is.

In het begin van mijn inleiding heb ik reeds opgemerkt dat individuele aanspraken nog steeds worden gehonoreerd, ondanks verjaring. Iedereen die een goed verhaal heeft en die min of meer aannemelijk kan maken dat een bepaald tegoed van hem is, of van zijn ouders – omdat het een rekening betreft waarop een saldo is achtergebleven bij banken, verzekeringsmaatschappijen of overheid – krijgt dat tegoed uitgekeerd.

Het probleem is juist dat er geen individuele claimanten meer zijn, althans geen personen met een zo

duidelijk verhaal dat op basis daarvan ingediende claims worden gehonoreerd, uitzonderingen daargelaten.

Met *repartitie* bedoel ik: de verdeling van tegoeden onder een collectief zonder dat er individuele rechten geldend hoeven te worden gemaakt. Ik geef u een voorbeeld van iets dat niets met ons onderwerp te maken heeft maar waarin repartitie wel een belangrijke rol speelt: de collectieve inning en uitbetaling van royalties, bijv. door BUMA Stemra. Dergelijke royalties plegen te worden verdeeld, zonder dat ieder aangesloten auteur hoeft waar te maken dat zijn compositie is gespeeld.

Ik zou er dan ook voor willen pleiten om de verdeling van de joodse tegoeden te benaderen vanuit de sfeer van de repartitie, repartitie onder individuele personen die de oorlog hebben meegeemaakt en hun nabestaanden, als erkenning van de ook in materieel opzicht immense schade die door de nu nog overlevenden uit de joodse gemeenschap is geleden en die – naar nu opnieuw blijkt – verre van volledig is vergoed.

Ik spreek met nadruk over schade en niet over erkenning van leed. Het gaat hier in onze opvatting in zekere zin om een vorm van collectief geleden schade. Daarmee bedoel ik: schade die mede op grond van regels van waarschijnlijkheid kan worden toegerekend aan hen die nu nog in leven zijn en hun nabestaanden.

Wat is het standpunt van het CJO? Het CJO zegt in feite: als er geen restitutie meer mogelijk is dan maar verdeling voor goede doeleinden. Toegegeven, het grootste bedrag dat hier aan de orde is en waarvan nog moet worden afgewacht of de regering die aanbeveling overneemt, de 48 miljoen, wenst ook het CJO individueel te verdelen. Dus in feite staat men achter het idee van repartitie. Er is echter één groot verschil.

Het CJO zegt: alleen de Kordes-gelden hebben de betalingen die destijds aan onze ouders zijn gedaan verminderd. En dus ontstaat daaruit het recht om te claimen dat dit bedrag verdeeld wordt in de vorm van individuele uitkeringen. Voor alle andere tegoeden redeneert men echter naar het goede doel toe, met als hoofdargument: niemand heeft aanspraak op die gelden, bijv. de extra-provisies uit effectenhandel die de banken nog menen te moeten uitkeren.

Het standpunt van het VBV is: het maakt niet uit of te herleiden is dat bepaalde gelden destijds niet aan de rechthebbenden zijn terugbetaald. Alles wat nu nog wordt uitbetaald, onder welke titel ook, dient te worden gezien als erkenning van het feit dat veel materiële schade nooit is vergoed. Dat geld dient niet opnieuw aan joodse instellingen te worden uitgekeerd.

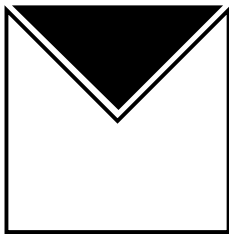
VI. Juridische aanspraken VBV

Mijn eigen vakgebied komt weer in beeld bij de strijd die het VBV voert om erkenning. In die zin is het VBV een echte vakbond. Het VBV voelt zich miskend door het CJO in haar rol van organisatie die de materiële belangen van vervolgingssslachtoffers behartigt. Daartoe behoort ook belangenbehartiging met betrekking tot verloren bezit. Flory Neter heeft in haar inleiding wat dat betreft geen twijfel laten bestaan waar het VBV staat: niet aan de zijde van de instellingen maar aan de kant van het individu.

Het VBV meent dat de politiek en de joodse instellingen bezig zijn met de koek te verdelen op basis van een ideologische invalshoek: genoegdoening voor de joodse gemeenschap, in de vorm van goede, joodse doeleinden.

Het VBV wenst daar niet aan mee te doen en wil een simpele repartitie van alle nu nog ontvangen nabetalings aan de generatie die binnenkort geheel is uitgestorven, dus

J. Meerschwan B.V.
Fashion Distributors

AMSTERDAM
WORLD *fashion* CENTRE®

Uw specialist in
flexibel werk

tempo-team
uitzendbureau

Onze adressen vindt u in de Gouden Gids

AON

Wereldwijd de
oplossing voor
alle verzeke-
rings-

Aon Nederland

Makelaars in
Assurantiën

Risico-Adviseurs
Aon Consulting
Nederland

Paalbergweg 2-4, 1105 AG
Amsterdam

99005a

Magen David Adom

מגן דאָויד אָדום

Voor medische hulp in Israel

*Wie één leven redt,
heeft een gehele wereld gered.*

giro: 36 49 483 ★ bank 33.62.54.067

Stichting Magen David Adom Nederland,
Postbus 34, 3155 ZG Maasland

Openbare bijeenkomst joodse tegoeden

zij die de shoah aan den lijve hebben meegemaakt en aan hun directe nabestaanden.

Niet uitgesloten is dat het verschil tussen het VBV en CJO toch minder groot is dan het zo lijkt. Ook het VBV zal wellicht, gedwongen door de politieke realiteit, moeten erkennen dat niet voor alle gelden repartitie mogelijk is. Het VBV kan er niet omheen dat overheid en financiële instellingen hun invloed zullen uitoefenen op wat er met het geld gebeurt, een delicate positie van onderhandelen waarin het CJO in principe zoveel mogelijk dient te worden gesteund.

Als advocaat van het VBV ben ik mij maar al te zeer bewust van het delicate karakter van de onderhandelingen die het CJO nu voert. Nu is het wel zo dat een vakbond het recht heeft om zich daar niets van aan te trekken en op te komen voor wat zij ziet als het belang van haar achterban, maar dat moet dan wel op termijn uitzicht bieden op een verbeterde onderhandelingspositie.

Daar zit nu juist het probleem. Het VBV is niet betrokken bij de onderhandelingen van het CJO met de overheid en financiële instellingen en op dat punt is er dan ook nog ruimte voor het VBV om met het CJO op één lijn te komen.

Deze bijeenkomst is echter allerm minst bedoeld om u verder op te zadelen met het vinden van een juiste koers tegenover het CJO. Vandaag aan de orde is wat u vindt wat de uitgangspunten moeten zijn voor een juiste verdeling van de joodse tegoeden.

In het door mij gehanteerde woordgebruik komt dat neer op de volgende vragen:

- Bent u voor repartitie van alle tegoeden, ongeacht de herkomst, dus verdeling onder iedereen uit de joodse bevolking die de oorlog heeft meegemaakt en hun directe nabestaanden?

- Of ben u voor collectieve verdeling ten behoeve van allerlei doeleinden, uitzonderingen daargelaten zoals de Kordesgelden, waarvoor ook de CJO een vorm van repartitie erkent. Met nadruk zeg ik daar nog bij dat in beide vragen buiten beschouwing wordt gelaten de positie van iedereen die een individuele claim heeft. Zoals hiervoor reeds aan de orde gesteld, is daar geen enkel verschil van mening over. Alle betrokkenen gaan er vanuit dat individuele claims zullen worden gehonoreerd gedurende een nog vast te stellen periode, vermoedelijk 10 jaar. Ik heb begrepen dat er tot nu toe zelfs al 4500 meldingen zijn binnengekomen bij het centrale meldpunt dat is ingesteld voor de indiening van dergelijke claims. Tot nu toe zijn daarvan nog slechts enkele tientallen claims gehonoreerd.

Discussie:

Joop Sanders, secretaris van het Centraal Joods Overleg vraagt als eerste het woord: Ik vind het een goede zaak dat deze bijeenkomst wordt gehouden. Dit is een kwestie van ons allemaal, waarbij wij allemaal betrokken zijn en waarover wij allemaal moeten meepraten. Het Centraal Joods Overleg, opgericht in 1996, heeft als leden de organisaties die in de loop der jaren de gemeenschappelijke en externe belangen van de Nederlandse joden bij de regering en andere instanties hebben behartigd, onder meer de organisaties die deel hebben uitmaakt van de JOKOS (Joodse Kerkgenootschappen en Sociale organisaties).

De reconstructie van wat destijds is gebeurd is uiterst ingewikkeld. Een aantal mensen werken hier fulltime aan. Ik ben verheugd dat het VBV van mening is dat wij wat dit betreft nuttig werk verrichten.

De gehele Joodse gemeenschap zal betrokken moeten worden bij de verdeling. Men hoort verschillende

meningen: sommigen, zoals hier, vinden dat het geld verdeeld moet worden over iedereen, anderen vinden dat het over projecten moet worden verdeeld, omdat het niet aan individuele personen valt toe te rekenen. Het CJO wil een referendum organiseren onder iedereen die vervolgingslachtoffer was en iedereen de gelegenheid geven de eigen voorkeur kenbaar te maken. Naar mijn mening zal dit een bindend referendum moeten zijn, met als voornaamste vraag: "Hoeveel procent wilt u dat individueel wordt verdeeld en hoeveel procent wilt u dat collectief wordt verdeeld?" Alleen zo is een democratische beslissing mogelijk. De vraagstelling van een referendum is zeer belangrijk. Daarom zullen bij de vraagstelling organisaties als het VBV zeer nauw worden betrokken. In de komende maanden zal hierover worden overlegd met het VBV en soortgelijke organisaties.

De heer Brilleman: Ik ben van mening dat alle betrokken joden al zo'n leeftijd hebben bereikt dat zij nu eens iets moeten krijgen. De instanties hebben al genoeg gehad. Nu zijn wij aan de beurt. Het geld moet individueel worden verdeeld.

Mevrouw Seline v.d. Hoek: Ik denk dat bij het NIOD bekend is wat jaren geleden is gebeurd met het Sieradencomité onder leiding van de heer V.d. Leeuw. Verschillende mensen, waaronder ik, die recht hadden op geld of sieraden die er nog waren, hebben formulieren ingevuld. Nu blijkt dat de sieraden destijds uit de kluisjes zijn geroofd. De heer V.d. Leeuw heeft verteld dat de sieraden goedkoop aan het personeel van de Eerste en Tweede kamer zijn verkocht. Ik wil vragen of hieraan nog iets wordt gedaan. Ik heb de papieren helaas niet meer. Er moeten nog bewijzen zijn bij mensen die rechten hebben.

STICHTING ICODO

*Informatie- en Coördinatieorgaan
Dienstverlening Oorlogsgetroffenen*

Voor vragen op het gebied van wetten en regelingen voor oorlogsgetroffenen, maar ook voor vragen over zelfhulpgroepen, therapeutische hulp of maatschappelijk werk, en voor literatuur over de Tweede Wereldoorlog en zijn gevolgen kunt u terecht bij de Stichting ICODO.

*Oorlogsgetroffenen, hun partners en kinderen
(ook de naoorlogse generatie) zijn welkom bij*

STICHTING ICODO

Maliebaan 83
3581 CG Utrecht

Telefoon (030) 23 43 436
(9.00-13.00 uur; bibliotheek 9.00-17.00 uur)
Bezoek is - na telefonische afspraak -
iedere dag mogelijk.

TEIDEM BV

DONCAWEAR®

- breigoed
- lingerie
- sokken

Touwbaan 38
P.O. Box 180
2350 AD Leiderdorp
Holland

De bank
voor een uitgekiend
financieel advies.

ABN • AMRO Sarphatistraat 47-55 Amsterdam

Hijman

schoonmaakartikelen

AFHAALCENTRA
De Flinesstraat 26
Amsterdam
tel: 020-665 95 01
(naast de MAKRO)

&

Hijman Krimpen b.v.
Van Polanenweg 6
tel: 0180 - 51 05 72
Krimpen a/d IJssel

Openbare bijeenkomst joodse tegoeden

Aalders: Hieraan wordt waarschijnlijk niets meer gedaan. De St. Sieradencomité bestaat reeds 25 jaar niet meer. Het archief is er nog, maar er is geen kans meer op enige vorm van restitutie. Het was in de meeste gevallen niet zo dat men sieraden en dergelijke kon terugkrijgen, maar een geldelijke vergoeding ontving in het kader van de Wiedergutmachung, het Bundesrückerstattungsgesetz. Mij is bekend dat het in een aantal gevallen niet goed is afgehandeld.

De zaak van de sieraden die bij verloting zijn verkocht is uitgezocht door de commissie Cordes. De totale waarde was rond de 1600 gulden. De betreffende afdeling viel onder het CADSU (Centraal Archief Duitse Schade-Uitkeringen). Dit zou worden opgeheven. Men wist niet van wie de sieraden waren. Volgens de wet zou een openbare veiling een goede oplossing zijn geweest, maar de kosten zouden hoger zijn geweest dan de opbrengsten. Er waren ringen bij, maar ook deurknoppen. Belangstellenden konden de voorwerpen via loting kopen. Ik ben het met u eens dat dit een uitermate onkiese zaak is geweest.

De heer Louis Oppenheimer: In de inleiding is reeds gezegd, dat het hier uitsluitend gaat om de gelden die nu mogelijk vrij gaan komen en welke keuze u maakt ten aanzien van de verdeling van die gelden.

De heer Natkiel: Het gaat om de verdeling van geld van de joodse gemeenschap. De rijke joden komen regelmatig aan de beurt. Daar is veel publiciteit over geweest. Zwitserland is begonnen deze zaken te regelen. Mensen als ik, die nooit kapitaal hebben gehad in Zwitserland, krijgen niets. Zij hebben wel de oorlog meegemaakt en hun familie verloren. Ook mijn ouders en mijn enige zuster zijn opgepakt en vergast in Sobibor. Alles wat ik had gespaard voordat ik ging trouwen aan meubilair en ser-

viesgoed is gepulst, zoals ook bij vele anderen. Er waren commissies waaraan men kon schrijven. Ik heb toen een schatting gemaakt van de waarde van het meubilair op 4000 gulden. Ik kreeg bericht dat ik niet aanmerking kwam voor een vergoeding, omdat ik direct na de oorlog al tussen de 600 en 900 gulden had ontvangen van het CADSU.

Na mijn gevangenschap onder de Duitsers was ik op Frans grondgebied, zonder kans de Zwitserse grens te bereiken. Mensen als ik hebben geen schijn van kans bij de verschillende comités. Wij vragen alleen of wij een vergoeding krijgen voor onze meubels en die van onze ouders. Daarmee zouden de comités zich bezighouden. Ik heb overigens wel een verzetspensioen gekregen. Ik roep u allen op om op uw rechten te staan. Als u geen kapitaal hebt terug te vragen, vraagt dan het geld van uw meubelen of van dingen die u van uw ouders moet missen.

Mevrouw De Maaijer-Meljado: Ik wil mijn waardering uitspreken voor de sprekers en voor wat het VBV de afgelopen jaren heeft gedaan. Het Meldpunt geeft steeds als antwoord dat men nergens meer op hoeft te rekenen als men iets van het CADSU of JOKOS heeft gehad. Ik ben van mening dat de gelden die misschien gaan vrijkomen geheel moeten worden verdeeld onder de mensen die nu nog in leven zijn. Het moet dus niet te lang duren. Ik heb de wens dat het nieuwe millennium ook een afsluiting zal zijn voor deze zaken.

Mr. Israëls: Ook het VBV maakt zich er zorgen over, hoe lang dit nog kan duren. Wij zullen alles op alles zetten om de druk op de onderhandelende partijen op te voeren om zo snel mogelijk tot duidelijkheid te komen over de termijn waarop tegoeden beschikbaar zullen komen. De heer Sanders overweegt een referendum te organiseren. Daar zal het VBV zich ook mee

bezighouden. De vraagstelling luistert zeer nauw. Er moet een overeenkomst komen met de instanties die de tegoeden beschikbaar stellen over de wijze van uitkering, collectief of individueel, en er moet een beeld komen van wat de rechthebbenden wensen. In theorie moet men binnen een of twee jaar tot duidelijkheid kunnen komen en overgaan tot voorschotbetalingen. Dit is echter speculatief en gebaseerd op de informatie die u ook ter beschikking hebt. De commissies werken snel, maar er is niet te zeggen wanneer men tot duidelijkheid zal komen, ook over het standpunt van de regering met betrekking tot het doel van de verdeling,

De heer Herman Boekdrukker: Ik heb drie korte vragen. Ten eerste wil ik terugkomen op wat de heer Aalders vanmiddag heeft gezegd. Liebmann en Rosenthal heeft een verzekering afgesloten. Ik wilde vragen of dit bij Nederlandse verzekeringsmaatschappijen is gebeurd, want in dat geval zou er veel geld uit moeten voortkomen.

Ten tweede wil ik hem vragen wie rond 1946 de Successiewet in de Tweede Kamer heeft gebracht. Het betrof een enorm bedrag.

Ten derde vraag ik de voorzitter van de VBV of de nieuwe stichting die door onze vereniging in het leven is geroepen door het CJO erkend wordt als gesprekspartner.

Aalders: De verzekering was ondergebracht bij de Duitse Allianz Versicherung. Allianz is nu het eigen oorlogsverleden aan het bekijken. Ik heb vertegenwoordigers van het bedrijf op deze verzekering gewezen, maar ik weet niet wat hiermee gaat gebeuren.

De Successiewet is ondertekend door de Minister van Justitie. Minister Liefink van Financiën is voor het grootste deel verantwoordelijk voor de wet.

Mevrouw Flory Neter, voorzitter VBV: Het antwoord op de vraag of het CJO het VBV erkent als

Openbare bijeenkomst joodse tegoeden

gesprekspartner, ligt bij het CJO. Wij hebben op 14 september jl. een brief geschreven met het verzoek ons te erkennen als reguliere gesprekspartner binnen het CJO. Bij het verzoek hebben wij duidelijk gesteld dat wij ons uitsluitend richten op het materieel welzijn van de vervolgingslachtoffers.

De heer Eddie Neter: Ik ben verbaasd over de plannen voor een referendum, want dat betekent uitstel. Dit kan voor sommigen afstel betekenen. Bovendien vind ik het een bijna onzindelijke manier om mensen zo naar hun ideeën te vragen, want na de repartitie staat het iedereen vrij het geld alsnog zelf aan organisaties te schenken. Een referendum is volstrekt overbodig.

De heer Mark Servos: Om hoeveel geld gaat het per persoon van de overlevenden? In de krant stond dat van een claim in Duitsland wegens de slavenarbeid sprake is van 10.000 DM per persoon. De claim is afgewezen door de Duitse autoriteiten of industrieën.

Mevrouw Flory Neter: Over de slavenarbeid in Duitsland is het laatste woord nog niet gesproken. Recent zijn hiervoor formulieren ingevuld, die nu in behandeling zijn. Het gaat om bedragen van 10.000 tot 15.000 DM en betreft mensen die in concentratiekampen werk hebben verricht voor grote bedrijven. Er is zeer goede hoop dat de bedragen worden uitgekeerd.

De heer Chaim Gomes de Mesquita: Er bestaat een groep mensen, waar ik toe behoor, die als kind in een kamp of ondergedoken zaten en alleen terugkwamen. Over deze groep wordt niet gesproken. De groep waartoe ik behoorde zat o.a. in de Bergstichting. Deze mensen willen dingen weten en misschien een claim indienen, maar hebben

geen uitgangspunt. Deze groep wordt niet vertegenwoordigd.

De heer Louis Oppenheimer: Dit is precies het punt van deze bijeenkomst. Ik wil geen bedragen noemen en verwachtingen wekken. Het VBV wil dat iedereen, ongeacht achtergrond, sociale status en claims, hetzelfde bedrag zal krijgen.

De heer Chaim Gomes de Mesquita: Het probleem voor de groep waar ik over spreek is, om iets te weten te komen. Of daar geld uit voortkomt, doet niet ter zake. Het is vaak niet mogelijk een claim hard te maken, maar deze kinderen hebben ouders gehad, die een inkomen hadden. De commissies hebben voor deze groep geen ingang.

De heer Sanders: Ik hoor ook bij deze groep van Oorlogs Pleeg Kinderen. Het CJO is van plan een onderzoekscommissie in te stellen om na te gaan of zij hebben ontvangen waarop zij recht hebben. Het gaat om ongeveer 1300 mensen. Ik wil het VBV vragen een vertegenwoordiger te benoemen in deze onderzoekscommissie.

Het tijdpad is zeer belangrijk. De bedoeling is dat het rapport Scholte en het rapport Van Kemenade in respectievelijk december en januari zullen uitkomen. Wij hopen dat wij dan de onderhandelingen met de banken en verzekeringsmaatschappijen hebben afgerond. Als het rapport van Kemenade er is, zal nog een aantal maanden met de regering worden gesproken, maar in de eerste helft van het jaar 2000 moet er duidelijkheid zijn. Intussen bereiden wij het referendum voor door overleg met organisaties als het VBV.

(Andere dame in de zaal:) Meneer Sanders, u gaat niet in op de argumenten van de heer Neter.

De heer Sanders: Ik ben het daar ook niet mee eens. Veel mensen willen dat het geld niet alleen over individuen wordt verdeeld, maar ook over instanties. Het is vergelijkbaar met de besteding van belastinggeld door de overheid aan collectieve voorzieningen. Wij vinden een referendum de meest democratische weg.

Mevrouw Flory Neter: De overheid wordt democratisch gekozen.

De heer Sanders: Het bestuur van het CJO wordt democratisch gekozen door de organisaties, maar deze vormen slechts een deel van de joodse gemeenschap. Ook wie niet is georganiseerd, moet kunnen meebeslissen.

Het CJO zal hierover adverteren in de landelijke pers en ook de organisaties zullen het referendum aankondigen, waarna iedereen een formulier kan aanvragen. Ook de 10.000 Nederlanders in Israël moeten mee kunnen stemmen. Het CJO zoekt met behulp van de regering wegen om de mensen zo snel mogelijk op te sporen.

(Naam gemist, blonde man met bril:) Ik vind dat de heer Sanders zich hautain opstelt door te zeggen dat het VBV mag meepraten. Ik hoor niet dat het VBV als volwaardige gesprekspartner of als hoofddeelnemer wordt toegelaten tot het overleg. De heer Sanders gaat voorbij aan de wensen en opmerkingen van het VBV.

De heer Albert de Leeuw: Ik ben voor repartitie. Ik wil de heer Sanders vragen waarom het CJO zo'n moeite heeft om het VBV met 1700 leden te erkennen als volwaardige gesprekspartner.

Mevrouw Van den Berg: Ik heb mij nooit vertegenwoordigd gevoeld door wat voor organisatie dan ook. Het VBV houdt zich niet

Openbare bijeenkomst joodse tegoe-

bezig met schuld of leed, maar pleit voor financiële compensatie voor gestolen bezit. Ik begrijp dus ook niet waarom het VBV niet bij het overleg zou horen. Ik wil de heer Sanders vragen waarom hij niet ingaat op de opmerking dat een referendum overbodig is. Organisaties, die ook overheids-subsidie krijgen, hebben daar niets mee te maken. Ik sluit mij aan bij het uitstekende standpunt van het bestuur.

De heer Sanders: Het gaat nu niet om de vergoeding van gestolen bezit. In geval van gestolen bezit kan iedereen een claim indienen. Banken, verzekeringsmaatschappijen en overheid zullen zich niet beroepen op verjaring. Nu spreken wij over algemene gelden, bijvoorbeeld als er tot en met de zesde generatie geen erfgenamen waren. Het CJO heeft zich nog niet uitgesproken over de verdeling. Het heeft de afgelopen jaren geprobeerd het geld los te krijgen en is daarmee nog bezig. Bij de uitwerking van de eerste gedachten die het CJO zich nu heeft gevormd over de verdeling, zal het VBV als volwaardige gesprekspartner worden erkend. Dit geldt ook voor onder meer de PAJO en het Platform Israel.

Mevrouw Flory Neter: Tot nu toe heeft het CJO een adviserend platform opgericht. Het VBV is daarvoor uitgenodigd, maar heeft voorlopig bedankt, omdat niet duidelijk is hoe men kan adviseren of meedenken als de informatie die men wil verschaffen vooraf intern bij het CJO is voorgekookt.

De heer Eddie Neter: Een referendum is volgens de heer Sanders de meest democratische manier om over de verdeling van het geld te beslissen. Repartitie is echter de beste, want meest democratische methode, omdat iedereen dan zelf kan bepalen wat er met het geld gebeurt. En zoals

mevrouw Neter zei, zijn instellingen niet vervolgd, mensen wel. Mevrouw De Maier-Meljado: Ik heb weinig gehoord over de invloed van de regering. Is het mogelijk meer pressie op de regering uit te oefenen? Misschien kunnen aan de oudere mensen voorschotten worden betaald, zoals in het verleden ook is gebeurd.

De heer Mr Israëls: Het VBV zal er zijn best voor doen dat zulke pressie wordt uitgeoefend. Wij moeten wel rekening houden met een zeer delicaat onderhandelingsproces. Nog niet duidelijk is of de joodse gemeenschap de vrije beschikking krijgt over de gelden die binnenkomen. Uit tactische overwegingen kan het VBV zijn stem luid laten horen in de media, eventueel over het CJO heen. Dit zal goed worden afgewogen tegen het mogelijke resultaat. Het kan leiden tot een verscherping van de publieke opinie.

De heer Chaim Gomes de Mesquita: Dat laatste vind ik een nare opmerking. Ik heb namelijk vaker gehoord, dat strijd voeren zich tegen je kan keren. Dat weerhoudt mij er niet van te zeggen dat iemand een antisemiet is.

De heer Mr Israëls: Als de leden van het VBV vinden dat dat onze positie moet zijn, zal dat zeker meespelen bij de afweging, hoewel het bestuur hierin wel een eigen verantwoordelijkheid heeft. Uw standpunt, "beter geen geld, dan geld dat verkeerd terecht komt", vind ik zeer verdedigbaar.

De heer Chaim Gomes de Mesquita: Beter gezegd: "Beter als Jood te staan, met de vinger wijzend: 'Jij bent een antisemiet', dan mijn mond te houden".

Mevrouw Mr Connie Lamphen: Mijn vraag betreft de eventuele korting van uit te betalen tegoe-

Hierop worden inkomsten uit vermogen in de regel gekort. Mevrouw Ter Heiden, secretaris van de Pensioen- en Uitkeringsraad schreef mij dat deze raad nog geen standpunt heeft bepaald ten aanzien van mogelijke kortingen. Het zou wel heel erg zijn als een deel van de tegoe-den zo zou terugvloeien in de Nederlandse staatskas. Weet het VBV een nader standpunt van de Pensioen- en Uitkeringsraad en zo nee, hoe kunnen wij dit standpunt in ons voordeel beïnvloeden? Ik spreek namens mijn kantoor, dat lid is van het VBV.

Mevrouw Flory Neter: Wij hebben dit aan de orde gesteld bij de Pensioen- en Uitkeringsraad. Het VBV heeft gevraagd hoe zij gaan handelen met uitkeringen uit Duitsland vanwege de slavenarbeid. Men is geneigd dit te zien als een eenmalige uitkering. Mogelijk wordt bij repartitie hetzelfde gedaan.

(Man in de zaal:) Minister Zalm heeft gezegd dat het belastingvrij zal zijn. Dat is een begin. Nu moet de Pensioen- en Uitkeringsraad nog tot het standpunt komen dat dit niet geldt als toeval van vermogen.

Mevrouw Flory Neter: Ik dank u voor uw aanwezigheid, en ook de afwezigheid die adhesie hebben betuigd. Ik wil de heer Sanders danken voor zijn aanwezigheid, de heer Louis Oppenheimer voor het leiden van de discussie, de heer Aalders voor zijn duidelijke historische overzicht en mr Israëls voor zijn juridische betoog, dat mogelijk handvatten geeft om verder te gaan.

Vergadering heeft groot bezwaar tegen referendum

Onze journalistieke medewerker in Israël Johan van Gelder bezocht de voorlichtingsbijeenkomst in Tel Aviv die mede georganiseerd werd door het Joods Maatschappelijk Werk.

TEL-AVIV - Tijdens de drukbezochte voorlichtingsbijeenkomst over de roof en restitutie, georganiseerd door Joods Maatschappelijk Werk, de Irgoen Oleh Holland, de stichting Elah en Ayala VBV, over de joodse WOII-tegoeden in Beth Zionei America in Tel Aviv merkt een aanwezige op: 'Waarom moeten wij bewijzen, dat we geld tegoed hebben van de verzekeringsmaatschappijen? Waarom komen zij niet met namenlijsten van personen die hun geld niet hebben opgeëist?'

Directeur Hans Vuijsje van de Stichting Joods Maatschappelijk Werk geeft de vragensteller gelijk, maar de 'omgekeerde bewijslast' blijkt een onhaalbare zaak te zijn, aangezien volgens Vuijsje in de praktijk is gebleken, dat de verzekeringsmaatschappijen gegevens hebben vernietigd. Er zijn volgens hem weinig verzekeraars die hun archief op orde hebben. Uitzonderingen bevestigen de regel, want onlangs heeft het JMW een lijst met vierhonderd namen ontvangen om na te gaan wie de erfgenamen van de polissen zijn. Vuijsje probeerde enigszins de kritiek op de verzekeringsmaatschappijen te verzachten door te stellen, dat er over het algemeen flink meegewerkt wordt om de joodse tegoeden transparant te maken. 'Dat mag dan ook wel na ruim vijftig jaar', opperde een belangstellende uit de zaal. Vuijsje haastte zich te zeggen: 'We hoeven geen dank-je-wel te zeggen.' De verzekeringsmaatschappijen hebben inmiddels bekend gemaakt vijftig miljoen gulden te zullen uitkeren. Behalve van de verzekeringsmaatschappijen wordt nog

een restitutie van de rijksoverheid, die tot 1965 de Duitse wetten uitvoerde, en van de banken, verwacht.

Miljoenendans

Inmiddels is de miljoenendans rond de joodse tegoeden begonnen. De joodse organisaties heben zich reeds in de strijd geworpen en de vraag is in hoeverre de individuele betrokkenen die geen lid zijn van de organisaties het ervan af brengen. Hoewel de hoogte van het bedrag nog niet bekend is, denkt het Centraal Joods Overleg reeds aan een verdeling die wordt voorgelegd tijdens een referendum. 'Het mag niet lang meer duren', zo stelde Vuijsje waarop vanuit de zaal werd geroepen: 'Na vijfenvijftig jaar is het al te laat.'

Referendum

Ook het houden van een referendum onder auspiciën van het Centraal Joods Overleg in Nederland, die de gesprekken over de joodse tegoeden namens diverse joodse organisaties met de rijksoverheid voert, riep bij de aanwezigen in de zaal de nodige reac-

ties op. 'Hoelang gaat een referendum duren?', vroeg iemand zich af. 'Als dat ook een jaar gaat duren, is er niets meer.'

Vuijsje probeerde te ontzenuwen, dat een referendum lange tijd in beslag gaat nemen. Het referendum moet volgens hem in de eerste helft van het komende jaar worden gehouden. Of het echter snel tot resultaten leidt, is zeer de vraag en is mede afhankelijk van de overeenkomst die er met de rijksoverheid en de banken kan worden gesloten. Pas in maart/april volgend jaar verwacht hij een standpunt van de Nederlandse regering.

Twijfels

Coördinator Simon de Winter van het Meldpunt Oorlogsslachtoffers Israël uitte zo zijn twijfels over het referendum. 'Hoe denkt u dat te doen. Als ik kijk naar Israël en hoeveel joden er lid zijn van een organisatie, kom ik tot de helft. Hoe denkt u bij de rest van de mensen te komen?'

Vuijsje stelde een scheiding te willen maken tussen Nederland en Israël. 'Net zo min als de overheid

in Nederland kan bepalen wat er met de joodse tegoeden dient te gebeuren, kunnen de Nederlandse organisaties niet bepalen wat er in Israël moet gebeuren.'

Twintig procent

Hij poneerde dat slechts twintig procent van de joodse gemeenschap in Nederland lid is van de kerkgenootschap. Om toch iedereen te bereiken, is het plan gerezzen een brede advertentiecampa-
gne op te zetten.

In het referendum worden drie voorstellen opgenomen:

- Hoeveel procent wordt er aan individuen uitgekeerd
- Hoeveel procent aan belangrijke joodse organisaties
- Het opzetten van een Internationaal Fonds

Dat laatste is volgens Vuijsje een mooi gebaar voor als er 'echt heel veel geld' komt. Hoewel er vraagtekens zijn gezet achter zijn advies om eerst over te gaan tot een individuele uitkering en dan pas te denken aan de organisaties, sprak hij de hoop uit dat in Israël zijn advies zou worden overgenomen, maar tegelijkertijd zag hij ook de zinloosheid in van zijn uitspraak, want zo zei hij: 'Maar uiteindelijk moet Israël zelf zijn besluiten hoe het geld verdeeld moet worden.

Barend Elburg van het Stipendiumfonds in Israël zei op persoonlijke titel, dat de ontwikkelingen in Nederland op de voet worden gevolgd. Hij verzekerde de vele aanwezigen, dat ze betrokken zullen worden bij de besluitvorming van de verschillende organisaties, die zich in Israël hebben verenigd in de HONI, Hulp aan Oorlogsslachtoffers in Nederland en Israël.

Lezers schrijven...

Aanvulling notulen

De heer Konijn schrijft de redactie:

In punt 10. rondvraag, geeft u o.a. weer dat ondergetekende iets mee deelt. Dit klopt, doch inhoudelijk niet. Wat ik gezegd heb is: Ik heb voor iemand met een visuele handicap het bedrag van de vergoeding voor het onderhouden van sociale contacten (art.20) voor haar omhoog weten te krijgen. Aanvankelijk van het normale bedrag hiervoor van f166,- naar f243,75. Dit zou zijn conform het normbedrag dat ter zake in de sociale wetgeving pleegt te worden aangehouden. In geding voor de C.R.v.B. werd dit gecorrigeerd naar f262,50 en bovendien werd er toegepast een indexering vanaf 1990 naar de datum van de vervolgaanvraag voor uitbreiding van de vergoeding, zijnde 1 april 1995. Bovenstaande vertelde ik ten behoeve van andere personen voor wie dit van toepassing kan zijn. Vooral met de nadruk op indexering, zodat men hier actie op kan ondernemen indien dit voor haar/hem ook van toepassing is. Ik geef toe dat mijn tekst uitgebreid is met de exacte bedragen welke ik niet noemde ter vergadering, doch waar ik zeker niet zei wat u weergeeft.

Blechhammer

Er bestaan vergevorderde plannen, om in komend voorjaar, bij voldoende deelname, een groepsreis, met of zonder partner te organiseren naar het voormalige kamp Blechammer en de Baustelle.

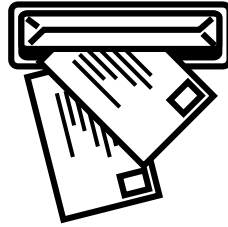
Indien u hierin geïnteresseerd bent, kunt u geheel vrijblijvend contact opnemen met: **Herman Boekdrukker, Landgoed Backershagen 16, 2243 AW Wassenaar. Telefoon en fax: 070-5112525.**

www.mediamedia.nl

Rozengracht 55
1016 LS Amsterdam
telefoon 020 - 553 53 53
fax 020 -4206 838
info@mediamedia.nl

Belangrijke adressen

Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie
in- en externe betrekkingen
Herengracht 380
1016 CJ Amsterdam
telefoon 020-523 38 00
fax 020-523 38 00

Pensioen- en Uitkeringsraad
Postbus 9575
2300 RB Leiden
telefoon 071-535 65 00

Stichting Icode
Maliebaan 83-87
3581 CG Utrecht
telefoon 030-234 34 36

Stichting Pelita
Postbus 85747
2508 CK 's Gravenhage
telefoon 070-330 51 11

**Stichting Joods
Maatschappelijk Werk**

- 1) de Lairesestraat
145-147
1075 HJ Amsterdam
telefoon 020-673 06 29
- 2) Gentsestraat 79
2587 HL 's Gravenhage
telefoon 070-355 56 72
- 3) Walenburgerweg 74
3033 AG Rotterdam
telefoon 010-466 86 66

- 4) Nw. Ebbingestraat 46
9712 NM Groningen
telefoon 050-313 29 08
- 5) Parklaan 85
5613 BB Eindhoven
telefoon 040-243 45 45
- 6) Jansbuitensingel 32"
6811 AE Arnhem
telefoon 026-445 12 89
- 7) Kuipersdijk 194-196
7512 CM Enschede
telefoon 053-431 85 02

Stichting 1940-1945
Postbus 12288
1100 AG Amsterdam Z-O
telefoon 020-660 19 45

Stichting de Ombudsman
Postbus 1700

1200 BS Hilversum
telefoon 035-672 27 22

Centrale Raad van Beroep
Postbus 16002
3500 DA Utrecht
telefoon 030-236 28 11

Centrum 45
Rijnzichtweg 35
2342 AX Oegstgeest
telefoon 071-515 52 42

- 1) **Sinai-Kliniek**
Postbus 66
3800 AB Amersfoort
telefoon 033-464 06 40
- 2) **Sinai-Ambulant**
Assumburg 2, hoek van
Nyenrodeweg
1081 GC Amsterdam
telefoon 020-301 37 30

Rectificatie 1

In onze Info nummer 46 en 47 van zomer 1999 staat op bladzijde 23 een antwoord van de heer Vos op een vraag van de heer Sullock betreffende de fiscus. Daar is helaas een fout ingeslopen.

Het juiste antwoord moet zijn:

Zowel pensioenen als uitkeringen horen thuis bij vraag 1: Inkomsten uit arbeid, uitkeringen en pensioenen bij vraag 1a: Inkomsten die onder loonbelasting vallen.

Men behoort daar de inkomsten uit arbeid, uitkeringen en pensioenen aan te geven. De jaaropgave, die men jaarlijks van de PUR ontvangt, vermeldt onder het kopje "loon" een bepaald bedrag dat u moet vermelden bij vraag 1a. Ook natuurlijk de loonheffing vermelden. Als u vergoedingen c.q. tegemoetkomingen heeft gekregen moet u deze niet opgeven bij de belasting want deze zijn belastingvrij. Deze bedragen staan achter het woord vergoedingen. Deze niet opgeven dus. Het voorgaande is ook van belang bij eventuele aanvragen voor huursubsidie.

Rectificatie 2

In onze Info nr.46 en 47 staat bij het artikel over Samenwonen of (her)trouwen? op bladzijde 17 bij de voorbeelden 2, 3 en 6 dat de grondslag verlaagd kan worden. Dat moet zijn "het percentage van de grondslag" kan verlaagd worden. Overigens doet dat niets af aan de uiteindelijke conclusie.

Correspondentie voor

Penningmeester en ledenadministratie VBV

(opgeven lidmaatschap)
uitsluitend zenden naar
postbus 51316, 1007 EH Amsterdam.

*Alle andere correspondentie
gelieve te zenden aan:*

Secretariaat VBV
postbus 87594, 1080 JN Amsterdam.

*Alle door u verstrekte gegevens worden door het
bestuur strikt vertrouwelijk behandeld.*

Maak de VBV-vuist groter! Maak uw kennissen (nu) lid!

Aanmeldingsbon

Het VBV heeft nog veel werk te verrichten. Het blijkt dat nog velen behoefte hebben aan voorlichting, toelichting of uitleg over de WUV en uitspraken van de Centrale Raad van Beroep. Daarom tracht het bestuur het VBV-Info vaker te publiceren. Dat is een kostbare zaak. Hoe meer leden het VBV heeft des te sterker wordt zijn positie. Niet alleen tegenover de instanties, maar ook financieel.

Wie dit blad leest, maar nog geen lid is kan dat snel worden. Vul onderstaande bon in en stuur deze in een gefrankeerde envelop naar:

Penningmeester VBV
Postbus 51316,
1007 EH Amsterdam

Aanmelding Lidmaatschap VBV

Ondergetekende wil niet aan de kant staan kijken naar wat het VBV allemaal doet, maar wordt LID voor f45,- per jaar.

Hij/zij wil ook _____ gezinsleden à f 25,-

per persoon per jaar aanmelden. Leden in het buitenland betalen f10,- extra p.p.

Hij/zij betaalt de contributie na ontvangst van de acceptgirokaart.

Naam:

Adres:

Postcode en plaats:

Telefoon:

Datum:

Handtekening:

